

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНССОЗ (201) 451-2200
і Нью-Йорку (212) 227-5250

PIK LXXXIX. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ЛЮТОГО 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 17, 1982 No. 30. VOL. LXXXIX.

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОЇ СВІТОВОЇ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ ІЗ КРАЙОВИМИ КООПЕРАТИВНИМИ ЦЕНТРАЛИМИ

Владики Української Католицької Церкви в ЗСА звернулися зі закликом до всіх українських громадських і фінансових установ та всіх організацій, щоб з'єдналися в дії створення "Фонду Наглої Потреби" для потребуючих земляків-українців в Польщі.

Ми, українські кооператори, підтримуємо цю шляхетну ініціативу і дію!

Ми мусимо допомогти розв'язати марево голоду, холоду і недуг, яке зависло над нашими братами і сестрами, щоб ніде і ніколи вже більше не повторилася трагедія, що поруч ситого Заходу вмирали мільйони і не було кому, ані не було способу помагати!

В час великої потреби поспішимо всі як один із жертвами!

Чикаго, січень 1982 року

Українська Світова Кооперативна Рада
Українська Кооперативна Рада Канади
Централа Українських Кооперативів Америки
Рада Українських Кооперативів Австралії
Крайова Рада Українських Кооперативів Аргентини

Просимо управи поодиноких кооператив відкрити окремі контакти для уможливлення членам виплачувати пожертви, які будуть передані через крайові центральні на згаданий Фонд.

В. Гнатчук буде командантом Ювілейної Пластової Зустрічі

В. Гнатчук (перший зліва) з Марією Мотиль, А. Ластовицьким, І. Содоль і Христинією Навроцькою під час наради.

Нью-Йорк, Н. Й. (Р.Ю.). — На сходинах Організаційної комісії ЮМПЗ-82 в неділю, 7-го лютого, офіційно представлено пл. сен. Всеволода Гнатчука як команданта Ювілейної Міжкrajової Пластової Зустрічі, яка відбудеться в днях 14-22 серпня на пластовій оселі "Вовча Тропа".

В. Гнатчук був одностайно затверджений на цьому пості Крайовою Пластовою Старшиною ЗСА, яка є господарем Зустрічі. Він тепер входить у команду Зустрічі, в яку входять теж команданти підборіж: Софія Слободян — новачок, Тарас Ковч — юнак; Марія Мотиль — юначок, і Петро Содоль — юнак. Усі тепер працюють над покращенням досвідчених пластових виховників до своїх бунів.

Пл. сен. В. Гнатчук, член пластового куреня "Лісові Чорти", є довголітнім і досвідченим виховником юнацтва в станиці Дітроїту. Він у своєму пластовому житті виконував обов'язки зв'язкового 13-го куреня юнаків, кошового пластуна, був командантом юнацьких таборів на "Зеленому Ярі" і займав майже усі вишні та адміністративні пости в станицій старшині — від референта колід до станичного. Однак його перша любов все була і далі є виховна праця з юнацтвом.

Як командант Зустрічі, він входить в Організаційну комісію і був присутнім на сходинах, на яких були присутні 20 членів комісії, між ними пл. сен. Слава Рубель, відповідний Головою Пластової Булави до комісії ЮМПЗ-82.

Хоч відкриття по таборах відбудеться в суботу, 14-го

серпня, святочно відкриття Зустрічі заплановане на неділю о год. 9-й рані.

Рішення реєстраційні оплати для учасників Зустрічі. Реєстраційні матеріали будуть вислані станицям до кінця лютого; місяць березень і лютий — час реєстрації.

Призначено суму \$5,000 на допомогу позаморським пластунам, які бажали б прибути на Зустріч.

В. Гнатчук закликає, щоб його і комісії старання будуть в тому напрямі, щоб "програма була цікава для юнацтва, бо перше завдання Пласту є виховати нашу молодь. Рівнож багато зусиль буде покладено на те, щоб здійснити кляч Ювілейного Року: Пластова одність і братерство!"

Пл. сен. Дарія Даревич, голова Крайової Пластової Старшини Канади, у зверненні до членів Пласту в Канаді підкреслює: "Колиш, на рідних землях, більшість пластунів і пластунок себе взаємно знали. Це саме було в таборах після Другої світової війни, коли відновилися Пласт. Сьогодні ми розкинені по різних континентах, нас ділять великі простори, чужі впливи і ми себе в більшості знаємо тільки з пластової преси чи листування. Цьогорічне гасло повинно стати для нас заохотою себе краще пізнати і спільно працювати не тільки для добра Пласту, але й для добра української громади у краях нашого поселення. Бо хоч нас пластунів у світі не надто багато, ми всюди маємо знайомства між українцями і неукраїнцями та разом ми можемо зробити дуже багато".

В Києві помер В. Глушков спеціаліст кібернетики

Нью-Йорк, Н. Й. — Згідно з повідомленням "Нью-Йорк Таймсу" з неділі, 7-го лютого, в Києві помер 30-го січня 1982 року Віктор М. Глушков, визначний спеціаліст кібернетики. Він помер по довгій, але не виявленої нестачі, маючи всього 58 років.

За його піонерське провідництво в ділянці кібернетики,

проф. Глушкова зробили дійсним членом Української Академії Наук в 1961 році і членом Советської Академії Наук в 1964 році. Між його численними почесними і відзнаками є "Ленінська нагорода" з 1964 року, державна нагорода з 1968 і 1977 років, та звання "Герой соціалістичної праці".

В ПОШАНІ І В НАДІЇ...

Патріарх і кардинал Йосиф Сліпий під час відвідин УНССОЗу в 1976 році.

У світі

ЕГІПЕТСЬКИЙ СУД ВІНІС РІШЕННЯ, ЩО 1,000 осіб, які були ув'язнені ще минулого вересня на доручення президента Анвара ель-Садата, мають бути негайно звільнені з тюрми з огляду на брак будь-яких доказів їхньої вини. Так само суд зарядив, що завішення двох періодиків за їхню критику політики президента Садата має бути негайно унеможливлено. Вже перед тим президент Госні Мубарак, наслідник президента Садата, звільнив 239 людей, а між ними видатних єгипетських політиків і суспільних діячів та публіцистів, які також були арештовані на зарядження президента Садата. Між арештованими були численні діячі коптської християнської церкви в Єгипті та різні скрайні ісламські діячі. Частина звільнених, серед яких були найвідоміші єгипетські діячі, Мубарак прийняв у себе в резиденції після їхнього звільнення. В тюрмі ще перебувають чотири коптські єпископи та деякі священники і представники скрайніх ісламських угруповань.

ПІСЛЯ ВІДВІДИН ПОРТУГАЛІЇ ДЕРЖАВНИЙ секретар Александер Гейг відвідав Марокко, де перебували недавно різні члени американської політики, між ними секретар оборони Каспар Вайнбергер, його помічник і заступник Френсіс Вест та заступник директора Сі-Ай-Ей адмірал Баббі Інмен. Ціллю поїздки Гейга було завершити всі справи, домовитися, або полагодили попередніми американськими репрезентантами. Через це значення поїздки Гейга до Марокко дуже велике. З офіційних кіл марокканського уряду повідомлено, що державний секретар Гейг відбуде насамперед вичерпні розмови з королем Марокко Гассаном II. Серед обговорюваних ним справ були в першу чергу питання загальної світової політики у зв'язку зі зростом советської агресивності на різних периметрах. Уповуючи на свої величезні збройні сили й на озброєних Москвою сателітів, Советський Союз одночасно пробує просуватися на різних теренах у всьому світі. І залежно від того, де опір буде менший, там Москва натисне більшими силами. Африка є одним з тих теренів, де особливо небезпечно діє лідер Лівії Муаммар Каддафі.

ОРГАНІЗАЦІЯ АФРИКАНСЬКОЇ ЄДНОСТІ загрозила, що ті африканські країни, які погодяться на участь своїх військових частин в беззбройній ладі й порядку в Чаді відтягнуть ті свої частини, якщо уряд республіки Чад на чолі з президентом Гуконі Геддзі й партизани, очолені колишнім міністром оборони Гіссеном Габре, не знайдуть порозуміння. Речник ОАЄ заявив, що африканські країни не хотять підтримувати одну, чи другу сторону у внутрішній боротьбі.

ЗАЯВА ВІЩЕПРЕМ'ЄРА УРЯДУ КНР ВАН ЛІ, що Денг Шяопінг відійшов від активного керівництва державними справами й бере участь тільки у вирішуваних підставових проблемах і то в першу чергу в характері дорадника, викликала таке велике порушення в світі, що урядові чинники КНР роблять усі можливі заходи для підкреслення дальшої активності й відповідальності Денга за державні справи. Відхід Денга від керівництва державними справами викликав побоювання, що можуть наступити дуже поважні зміни після цього. У внутрішній політиці такі зміни можуть повертати Китай на давні рейки комуністичного доктринерства, яке завело цілу країну у дуже важке положення, а на зовні може дійти до охолодження стосунків із Заходом і до зближення з ССРСР. В міжнародній пресі звертають увагу на те, що відста відхід Денга поширилася після того, як між КНР і ЗСА виникли поважні непорозуміння у зв'язку з продажем американської зброї Тайваню. Для відхилення таких побоювань китайські урядові чинники підкреслюють, що Денг і на далі займає всі керівні пости, на яких він був дотепер.

СТЕЙТ НЬО ДЖЕРЗІ ЗВЕРНУВСЯ ДО провінційного уряду Онтаріо в Торонто, щоб той погодився на продаж стейтові Нью Джерзі значної кількості електроенергії. Нью Джерзі потребує додатково 1,200 мегаваттів електроенергії, а Гайдро Онтаріо, електроцентрала Онтаріо, може без трудно це постачати. Однак після першого погодження в Канаді виникли поважні застереження. Канадські чинники підкреслюють, що електривні Онтаріо працюють у першу чергу на вугіллі. Для такого значного піднесення електроенергії, як це потребує Нью Джерзі, електривні в Онтаріо мусили б спалювати таку значну кількість вугілля, що це відбилося б на оточуючій території. Тим більше що хемічні відходи різних фабрик по американському боці уже спричиняють опад затронутого дощу, який має знижувати впливи на рістню та на воду. Отже можливо, що Онтаріо відмовиться доставляти бажану електроенергію стейтові Нью Джерзі.

У 90-річчя народин і 65-річчя священства Йосифові Сліпому — Ісповідникові віри, Главі Помісної Української Католицької Церкви і великому подвижникові її та борцеві за добро і щастя всього українського народу — бажаємо Многих Літ та завершення трудів на шляху визнання патріархату Помісної УКЦеркви Апостольським Римським Престолом.

Екзекутива УНС і
В-во "Свобода"

В Америці

БАГАТО ЗАКОНОДАВЦІВ ДАЛИ ДО ЗРОЗУМІННЯ Адміністрації президента Роналда Регена, що вони не підтримуватимуть законопроект Уряду про знесення контролю цін на природний газ, якщо такий наспіє до Конгресу. Між затурбованими законодавцями є також багато республіканців, головні із північносхідних і середньосхідних стейтів ЗСА. Законодавці, які залежні від волі виборців, не хочуть зударитися з виборцями якраз в цьому році, коли багато з них виставили свої кандидатури на перевибори.

СЕНАТОР ГЕНРІ ДЖЕКСОН, ДЕМОКРАТ ІЗ стейту Вашингтон і великий прихильник програми озброєння та зміннення американських збройних сил заявив під час зустрічі з кореспондентами, що не зваяжало на настирливості президента Роналда Регена. Конгрес мабуть не погодиться на чергову підвишку витрат на оборону. Згаданий сенатор додає, що Адміністрація сконцентрувала більше уваги на конвенційну зброю, а менше витратила фондів на дуже дорогий атомову, яку, навіть у випадку воєнного конфлікту, не вживатимуть надтогути світу у побоюванні масового знищення населення. Переходячи до іншої теми Джексон підкреслює, заявив, що він скоро вийде з новим проектом санкцій проти тих держав, які ламають Гельсінські угоди і не допускають до вільної еміграції та виміни ідей.

АМЕРИКАНСЬКА РОЗВІДКА СЛУЖБА встановила, що росіяни, крім доставки зброї для Нікарагуа через Кубу, почали доставляти ракети, тяжку артилерію, машини й інші криси, амуніцію та інші військові матеріали для Сандіністи прямо літаками до Нікарагуа. Советські транспортні літаки отримали право приземлюватися на летовищі в Манагуа і цю частину летовища ізолювали і стережуть нікарагуанські війська 24 години на добу. Для поповнення запалу бензини, советські летуни роблять посадку в Новій Фунляндії і тоді продовжують полети. Адміністрація президента Роналда Регена перевіряє тепер ці інформації, щоб у відповідному часі зайняти становище до цієї справи.

ПІСЛЯ ПЕРЕСТОРОГИ РЕПУБЛІКАНСЬКИХ лідерів в Конгресі, що бюджет у запропонованій формі не може бути сприйнятий з огляду на завищений дефіцит, президент Роналд Реген заявив, що він готовий піти на уступки, щоб дати законодавцям "місце для маневрування" під час дебатів в Палаті Репрезентантів і Сенаті і що погодиться на перегляд пропозиції, та зникнення дефіцитової стопи, якщо це мало б причинитися до відпущення ситуації. Президент однак підкреслює, що не погодиться на зменшення витрат на оборону і зміни його першого плану про об'єднання заробіткових податків. Після одностайної розмови в Білому Домі сенатори Говард Бейкер, лідер республіканської більшості в Сенаті і Пол Ласкелт з Невади заявили кореспондентам що вже розпочався процес перегляду бюджету і що Президент не вважає свою пропозицію незмінною. Бейкер переконаний, що альтернативна пропозиція сенатора Ернеста Ф. Голлінгса, демократа з Південної Кароліни, у чималій мірі спричинилася до зміни настанови Білого Дому.

ТРИЧЛЕННА ДЕЛЕГАЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНИХ конгресменів від'їхала в четвер, 11-го лютого ц.р., до Ель Сальвадору, щоб на місці переконатися про потребу фінансової і військової допомоги ЗСА для цієї країни і зібрати, за допомогою працівників американської амбасад, якнайбільше фактів про тамошні відносини. "Я думаю, що в Палаті Репрезентантів є багато членів, які повністю незорієнтовані у відносинах в Ель Сальвадорі і потребі допомоги", — заявив кореспондентам конгресмен Мічел Д. Барнес, демократ з Мериленду і співавтор резолюції, яка закликає до перемир'я в Ель Сальвадорі і політичних розмов між ворогуючими сторонами. Спікер Палати Репрезентантів Томас П. О'Ніл заявив, що він слідом за першою делегацією, вишле другу дослідчу групу, що її очолюватиме конгресмен Джан П. Мірта, демократ з Пенсильванії.

ЗАСТУПНИК ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ ДЛЯ справ економіки Маєр Рашіш зрезигнував із свого становища в Державному департаменті ще минулого місяця, але цієї справи не подавали до публічного відома, бо він був вибранцем Білого Дому і тільки сам президент Роналд Реген, міг його звільнити. Рашіш, як твердить політичні спостерігачі, потрап у конфлікт з державним секретарем Александром Гейгом і цей вже раніше шукав підтримки Білого Дому, щоб звільнити Рашіша, який є експертом в економічних справах. Згідно з ранішим повідомленням, це п'ять з черги найвище становище в Державному департаменті займає Роберт Горматс, дотеперішній заступник Рашіша.

Ю. БАДЗЬО ЗАСУДЖУЄ УРЯД ССРСР

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Із Закордонного Представництва Української Гельсінської Групи передано новий документ українського самвидаву, який дістався нещодавно на Захід і був перше опублікований російською мовою в "Матеріалах Самиздата" No 4525. Це лист-заява українського вченого Юрія Бадзьо до Леоніда Брежнєва. Лист переклала на українську мову Надія Світлична. За цей свій лист, в якому український в'язень сумнівається Ю. Бадзьо оголосив свою третю триденну голодовку, розпочавши її 25-го квітня минулого року, Ю. Бадзьо позбавили у в'язниці особистого побачення, а листа в'язнична адміністрація адресовані не вислала, затримавши його в себе.

"62-га стаття КК УССР та аналогічні їй статті інших республік Союзу, передбачаючи кримінальне покарання людей за так звану антирадянську агітацію і пропаганду, своєю неконкретністю, невизначеністю дають можливість репресивним органам влади переслідувати громадян за найменшу критику політичного й ідеологічного характеру, тим самим перекреслюючи офіційно декларовані громадянські права — свободу слова, думки, друку, об'єднань, маніфестацій тощо, та перетворюючи ці інститути влади на безконтрольний папуючу над суспільством силу. Конституція ССРСР, обмежуючи демократичні права советських громадян інтересами комуністичного будівництва, в принципі ліквідує політичну свободу, особливо коли взяти до уваги конституційну статтю про керівну роль партії КП у советському суспільстві, тим самим суперечить відповідним нормам міжнародного права, історичній логіці становлення людської свободи.

І все ж я доводжу свою цілковиту юридичну невинність, відсутність складу злочину в інкримінованих мені текстах і діях на підставі советських законів. Логіка мого самозахисту науковою послідовною, однозначною і, вважаю, незаперечною. Моя критика партійно-державної політики не лише не виходить за межі соціалістичного ідеалу, але й спрямована на його захист: основним патосом останнього розділу дослідження "Право жити" є теоретичний захист соціалістичної ідеї, зокрема від негативного досвіду реального соціалізму. Репресувавши мене, органи влади порушили владу взагалі, тим більше не про партійну владу, а про советську владу, тобто владу Рад народних депутатів як виборних органів усього суспільства, як уособлення влади народу (ст. 2 Конституції ССРСР). Якщо Конституція ССРСР все ж затверджує керівний статус комуністичної партії, то це лише означає, що стаття 6 Конституції ССРСР принципово заперечує ст. 2.

Такі тлумачення поняття "Радянська влада" в контексті 62-ї статті КК УССР випливає з ст. 2 Конституції ССРСР, яка проголошує: "Вся влада в ССРСР належить народові в особі Рад народних депутатів". Такий самий зміст має це поняття в уявленні Леніна про советську владу, про що я говорив у ході слівства й на суді, конкретно аналізуючи відповідні праці Леніна. Репресувавши мене, органи влади цинічно порушили основний закон держави й ідеї заповітні вождя соціалістичної революції, іменем якого комуністи присягають на вірність народові. Центральною ідеєю мого соціалістичного і громадсько-політичного концепції є заперечення керівної ролі Комуністичної партії, як принципу, несумісного з демократичною організацією суспільства. Така позиція, якщо навіть знехтувати правом на свободу думки, наукових досліджень, не може бути підставою для юридичного переслідування, оскільки Кримінальний кодекс говорить не про політичну владу взагалі, тим більше не про партійну владу, а про советську владу, тобто владу Рад народних депутатів як виборних органів усього суспільства, як уособлення влади народу (ст. 2 Конституції ССРСР). Якщо Конституція ССРСР все ж затверджує керівний статус комуністичної партії, то це лише означає, що стаття 6 Конституції ССРСР принципово заперечує ст. 2.

(Продовження на ст. 5)

Папа Іван Павло II відбуде поїздку по Африці

Ватикан. — Своєю поїзкою до різних країн Африки, у п'ятницю, 12-го лютого Папа Іван Павло II розпочав нову серію своїх поїздок після приходу до здоров'я. Замах на нього, dokonаний турецьким терористом Аджою, і важке поранення поставили були під знак запиту дальші поїздки Папи, однак він так повністю виздоровів, що відвідуватиме країни згідно з ранішніми планами.

Поїздка триватиме сім днів і Папа відвідає більше країн, хоч з початку було в плані для нього відвідати Нігерію і Габон. Головною ціллю цієї поїздки є Нігерія, одна з найбільших і найбагатіших країн Африки, має 84 мільйони населення, великі природні багатства, включно з нафтовою ропою і цілий ряд талановитих провідних діячів. Католики творять тільки коло 8 відсотків населення, а всіх християн — 34 відсотки. Мусулман — 47 відсотків, а решта належать до різних релігій навіть напів поганських.

Поїздка Папи до Африки є для нього великою пробою перед недалекою вже поїздкою до Англії, яка відбудеться в травні ц.р. Поїздка до Англії матиме величезне значення для сучасного руху в світі, а зокрема для співпраці Римської престолом з домінуючою в Англії Англіканською церквою.

Крім цього Ватикан планує другу поїздку Папи Івана Павла II до Польщі. Ця друга поїздка мала б відбутися в серпні ц.р. Папа мав би взяти участь у відзначенні 600-ліття монастиря ОО. Павлінів у Ченстохові, які піклуються образом Богоматері в Ченстохові, що став символом польського народу. Всілякі сумніви, чи військовий режим генерала Ярузельського погодиться на поновний приїзд Папи до Польщі з огляду на теперішні умови, розвіяв його найближчий політичний дорадник Веслав Гурнішкі, який у своєму інтерв'ю в італійському журналі "Діалог Північ-Південь", заявив, що влада очікує Папу, а тільки від нього залежить, коли він прибуде.

СВОБОДА

FOUNDED 1983

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8864) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — \$0.60. Make checks or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від потреби виправити і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам виразив застеріг. Допущення за адресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — за зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA 65¢ в місяць. За кожну зміну адреси — \$0.60. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

90-ліття Патріарха

Сьогодні сповняється 90-років життя Первоіерарха Української Католицької Церкви, Кардинала — Патріарха Йосифа Сліпого. І в той день не повинно бути однієї української людини, в Україні і поза нею, яка не переселала б своїми думками сердечного привіту Блаженнішому, який може служити за символ невгнутаї вірності своїй Церкві і народові.

Теперішній Голова УКЦеркви народився 17-го лютого 1892 року в селі Заздріж Тернопільського повіту в Східній Галичині. Богословські студії з докторатом закінчив в Інсбруці й Римі. Священником став 30-го вересня 1917 року. Був ректором Малої Семінарії у Львові і згодом заснованою ним Богословської Академії. За згодою від Папи Пія XII Митрополит Андрей Шептицький висвятив його потім на єпископа з правом наступництва і таким чином Кир Йосиф став, після смерті Митрополита Андрея 1-го листопада 1944 — Митрополитом Галицької Митрополії. Арештований більшовиками разом з усіма іншими Владиками УКЦеркви — був вивезений до концетраційного табору на Сибірі, і перевів там 18 років, — відкидаючи раз-у-раз роблені йому Московською пропозиції, що його звільнять і зроблять навіть Патріархом — коли перейшов на православну віру. В наслідок заходів Папи Івана XXIII був звільнений і прибув до Риму 9-го лютого 1963 року і там поселився. Папа Павло VI номінував його кардиналом. На Другому Ватиканському Соборі виступив з вимогою признати Українську Католицьку Церкву, як помісну із власним Патріархатом — і вірні УКЦеркви, не чекаючи на формальне затвердження Папою — визнали Кир Йосифа як свого Патріарха.

Учений, автор численних наукових творів, почесний член Наукового Товариства ім. Шевченка, подвижний організатор і людина невисулої праці, Блаженніший Патріарх став уже за свого життя легендою. Теперішній Папа Іван Павло II, який є першим наступником св. Петра на Апостольському престолі, що пізнав на самому собі, що таке комунізм й що таке російсько-більшевицький імперіалізм, — заманифестував неоднократно свою велику пошану до Блаженнішого, саме як того, що волюбив 18 років терпіти і, — наслідуючи Шевченка, — „каратися але не каятися“ — аніж зрадити свою віру і нарід. Будучи замолоду кволого здоров'я — загартувався, як залізо у вогні, впродовж своїх терпін і з волюб Господньої дожив до 90-ти років. Немає напевне в Україні, ані українці, які не бажали би Блаженнішому дожити до сотні років — на славу своїй Церкві і народові.

ПІСЛЯ ДОВГОЇ ПРОВОЛОКИ Й ШИРОКИХ ДЕБАТ та полеміки в пресі західнонімецький уряд погодився на впровадження тих обмежень для советських дипломатів, які вже давно об'язують німецьких дипломатів в ССР. Впровадження цих обмежень в Західній Німеччині є частиною санкцій, що їх рішили запровадити держави Європейського спільного ринку проти ССР за події в Польщі.

Д-р Олександра Кисілевська-Ткач

ПЕДАГОГІЧНІ СТУДІЇ В УВУ

(У 60-річчя УВУ)

„Рідна мова є одним із найголовніших органів життя нації“ — слова першого ректора Українського Вільного Університету проф. Олександра Колесні з інавгураційного виступу 23-го жовтня 1921 року в Празі. Щоб українська мова жила й дала на устах нашої достоянної еміграційної молоді, УВУ до сьогодні докладає усіх старань для поглиблення педагогічних студій та для вишколу повноцінних учителів.

Викладацька діяльність

Усю викладацьку діяльність Українського Вільного Університету можна поділити на три періоди, а саме 1) пражський період від 1921 до 1944 років; 2) перший мюнхенський період від 1946 до 1956 років; 3) другий мюнхенський період від 1965 року до сьогодні.

У пражському періоді УВУ тісно співпрацював із Високим Педагогічним Інститутом ім. Михайла Драгоманова, що існував від 1923 до 1933 року, в якому члени викладацького збору УВУ грали провідну роль. Творити окремі студії педагогіки на самому УВУ тоді не було доцільним. Від 1939 року о. д-р Августин Волошин був звичайним професором педагогіки на УВУ.

У першому мюнхенському періоді поміж шістьма відділами Філософського факультету бачимо відділ історії філософії і педагогіки. Від самих початків того періоду викладає тут безперервно визначний педагог того часу проф. Григорій Ващенко, сторіччя якого з дня народження УВУ шанували окремих вчителів у 1978 році. Він — уродженець Полтавщини, від 1918 року доцент Полтавського Українського Університету, директор учительської семінарії, у 1925 році він отримує звання професора і стає керівником педагогічної катедри при Інституті Народної Освіти, у 1936 році професором

Багато західних політичних аналітиків, а також поважна частина преси і інші засоби масової інформації, чим раз частіше звертають увагу на існування під теперішню пору холодної війни між З'єднаними Штатами Америки і Советським Союзом. Особливе загострення між свободолюбним світом і комуністичним світом темряви наступило від часу советської агресії в Афганістані, — як пише Вілліам Баклі в одній зі своїх статей, — ще ніколи ідея відпущення, чи політичної депортації, не була такою ілюзією, як саме після афганських подій — заіснування яких грубо порушили рівновагу сил у політиці і мілітарній стратегії.

Правда, комуністичний світ, зокрема Москва, маючи своїх союзників у різних країнах світу і добре розвинену шпигунську сітку, поби існування численних дипломатичних станцій, намагався приховати від очей світу справжні цілі, а всі відповідальності — за військову агресію, проголошення воєнного стану у Польщі з його трагічними наслідками, терор і переслідування інакомислячих у власних країнах тощо, вона наважує, „західним імперіалістичним силам“, при тому намагався поглибити Захід на „добрих“ і „злих“, на „приблизників війни“ і „оборонців миру“, на „розсудливих“ і „мілітаристів“, з тенденцією розірвати ланцюг союзу альянсів держав, що його на протязі довгих років спільно монтували політики у Вашингтоні, Лондоні, Парижі, Бонні, Римі, Брюсселі та інших столицях західного світу.

Ситуація дещо змінилася, коли в січні 1981 року до влади у Вашингтоні прийшли републиканці, а саме теперішній президент Рональд Реген і З'єднані Штати Америки, розпочавши інтенсивний процес доброзичливості до Москви, зголосивши, що вони не розпочинають, якщо її не розпочає комуністично-московська імперіялістична, і паралізувати оборонні заходи країн вільного світу, щоб таким чином якнайдовше втримати збройну перевагу ССР, яка існує вже від якогось часу. Ще минулої осені цей комплекс проблем досить обширно з'ясував у своїй статті академік Андрей Сахаров, надрукований у додатку до щоденника „Вашингтон Пост“. Він писав: „Однією з цілей советської зовнішньої політики є дезорієнтація і залякування Заходу, експлуатація його техніки і нових винаходів, головню з військової ділянки, а також економіки. Все це вони (кремлівські диктатори) роблять під загрозою націлення на країни вільного світу стратегічних міжконтинентальних ракет“.

(В. Д.) Колишній президент Америки Теодор Рузвельт мав звичку казати, що американські дипломати повинні говорити — тихо але тримати нагого-тові „великого буга“.

Цю пораду старається пригадати президентів Регенові популярний ньюйоркський щоденник „Дейлі Ньюз“, який йому закликає, що він діє якраз протилежно до поради великого республіканського президента Америки Теодора Рузвельта, бо Реген говорить багато і голосно, але діє дуже мало.

Як приклад, редакційна стаття наводить Польщу: Реген і Гейг заповнюють атмосферу базанастаними погрозами тяжких санкцій проти Польщі і ССР і нарікають, що союзники ЗНА тягнуться позаду.

Але, що на ділі зроблено, щоб покарати — ССР і Польщу? Чи встановлено заборону вивозити збіжжя до ССР? Чи допустила Америка до фінансового банкрутства Польщу? Як в першому так і в другому випадку — відповідь — негативна.

Не диво, що союзники Америки не спішають із виголошуванням погрозових заяв, а прямо переводять свої щоденні справи по-своєму. Наприклад, Західна Німеччина далі буде як пач плунувати будувати великий трубопровід для доставки советського газу до Західної Європи. Такий газовий трубопровід в очі Уряду ЗНА є величезною стратегічною перемогою Москви.

Найвищий час, щоб Вашингтонський Уряд синхронізував свої військові заяви зі щоденним, практичним діями. Для цього треба встановити ряд умов і готовності, як, наприклад, створити ясний стратегічний погляд на світові події і визнати певні пріоритети; прийняти реалістичну політику, яка зясує точно політичні чи економічні-мілітарні цілі; узгодити свої дії із своїми реторичними заявами.

Як на це вказують численні політичні аналітики, — справа Польщі виявила неймовірну слабкість державного політичного апарату, чого, правдоподібно, ясно не спохили Вашингтонські стратеги. Головні актори польської драми — Варшава і Москва, виявили діє багно суперечних ідеологічних, економічних і культурно-соціальних розбіжностей, на яких Вашингтон повинен розігравати, але, на жаль, навіть тут Уряд виявив нерішучість, недовідповідність та пряму повну ігноранцію.

Одним із найбільш переконливих аргументів Регена проти президента Джимі Картера в 1980 році, був заклад хаотичного неспорядку в американській закордонній політиці. Тут і насувається запит: як саме тепер виглядає американська політика? Чи не можна примітити тих самих критеріїв до Уряду Регена?

Президент Реген — це чесна, добра і відповідальна людина і американський патріот. Але саме ці атрибути, які накладають на нього неабиякі відповідальності, повинні стати тим стимулом у його ролі — привести американську закордонну політику до рівня, що відповідає б силі і пресижові Америки у світі.

Володимир Левенець

ХОЛОДНА ВІЙНА І АКТИВІЗАЦІЯ СПРОТИВУ

Москва популярно називалася „мирних переговорів і розрядки“.

Очевидно, тверда постава Америки перестрашила багатьох її союзників і, зокрема в Західній Європі, стала наростати психоза страху і війни. Сторічки європейської преси почали заповнюватися численними статтями з пересторогою про можливість виникнення третьої світової війни, а комуністичні і скрайнові організації в Європі розпочали „хрестоносний похід“ проти заповідженого розміщення американських ракет середнього зсягу в країнах НАТО, хоч, як відомо, такі советські ракети типу „СС-20“ вже давно наводять пострах, скеровані в сторону Західної Європи, але про них й іншу советську зброю ні словом не згадували демонстранти.

Без сумніву, що основною метою цього заініційованого Москвою галасу і антирегентівських виступів є сідати психозу страху перед наслідками атомової війни, — яку і так ніхто не буде розпочинати, якщо її не розпочає комуністично-московська імперіялістична, і паралізувати оборонні заходи країн вільного світу, щоб таким чином якнайдовше втримати збройну перевагу ССР, яка існує вже від якогось часу. Ще минулої осені цей комплекс проблем досить обширно з'ясував у своїй статті академік Андрей Сахаров, надрукований у додатку до щоденника „Вашингтон Пост“. Він писав: „Однією з цілей советської зовнішньої політики є дезорієнтація і залякування Заходу, експлуатація його техніки і нових винаходів, головню з військової ділянки, а також економіки. Все це вони (кремлівські диктатори) роблять під загрозою націлення на країни вільного світу стратегічних міжконтинентальних ракет“.

„БАГАТО ГАЛАСУ, МАЛО ДІЇ...“

Польщу? Чи встановлено заборону вивозити збіжжя до ССР? Чи допустила Америка до фінансового банкрутства Польщу? Як в першому так і в другому випадку — відповідь — негативна.

Не диво, що союзники Америки не спішають із виголошуванням погрозових заяв, а прямо переводять свої щоденні справи по-своєму. Наприклад, Західна Німеччина далі буде як пач плунувати будувати великий трубопровід для доставки советського газу до Західної Європи. Такий газовий трубопровід в очі Уряду ЗНА є величезною стратегічною перемогою Москви.

Найвищий час, щоб Вашингтонський Уряд синхронізував свої військові заяви зі щоденним, практичним діями. Для цього треба встановити ряд умов і готовності, як, наприклад, створити ясний стратегічний погляд на світові події і визнати певні пріоритети; прийняти реалістичну політику, яка зясує точно політичні чи економічні-мілітарні цілі; узгодити свої дії із своїми реторичними заявами.

Сахаров кількакратно підкреслював, що західні спільноти дуже часто наівно розцінюють советську загрозу, а ще частіше піддаються советській пропагандивній кампанії і тоді наступає дуже одностороннє, дуже не фахова, а то й наїва оцінка советських спроможностей. Не треба дивуватися, — каже А. Сахаров, що під цю пропагандивну пресію попадають також західні політики, які в страху „скеровують в бік противника поблажливо очі і прощають йому усі дотеперішні злочини“.

В такій атмосфері народилася ідея спротиву. До влади у Вашингтоні прийшли републиканці на чолі з теперішнім президентом Рональдом Регеном, який цілком слушно вважає, що говорити, а тим більше співпрацювати з комуністично-московською імперією можна тільки тоді, коли цілковито зміниться політична атмосфера, що обтяжує советсько-американські відносини і якщо Захід, в тому числі також З'єднані Штати Америки, вирівняють своє озброєння, щоб могли говорити з диктаторами ССР з рівноярними позицій, бо тільки таку мову, мову сили, вони розуміють, про що стверджували вже не раз численні політики і знавці советських відносин. Чи такою поставою Вашингтону буде автоматично зліквідована советська політика агресії? Ні, така ліквідація наступить тільки тоді коли Захід рішиться на підтримку концепції розвалу імперії і побудови на її руїнах численних колись самостійних,

ДАГЛЕС ФРЕЙЗЕР, ПРЕЗИДЕНТ ПРОФСПІЛКИ автомобільних робітників, заявив на пресовій конференції в Дірборні, Миш., що переговори профспілки з автомобільною компанією „Форда“ наближаються до закінчення. Головні точки трирічного договору вже майже узгоджені, — заявив Фрейзер, — а тепер ведуться ще переговори про забезпечення працею робітників під час тривання контракту у заміну за концесії робітників для компанії.

Як на це вказують численні політичні аналітики, — справа Польщі виявила неймовірну слабкість державного політичного апарату, чого, правдоподібно, ясно не спохили Вашингтонські стратеги. Головні актори польської драми — Варшава і Москва, виявили діє багно суперечних ідеологічних, економічних і культурно-соціальних розбіжностей, на яких Вашингтон повинен розігравати, але, на жаль, навіть тут Уряд виявив нерішучість, недовідповідність та пряму повну ігноранцію.

Одним із найбільш переконливих аргументів Регена проти президента Джимі Картера в 1980 році, був заклад хаотичного неспорядку в американській закордонній політиці. Тут і насувається запит: як саме тепер виглядає американська політика? Чи не можна примітити тих самих критеріїв до Уряду Регена?

Президент Реген — це чесна, добра і відповідальна людина і американський патріот. Але саме ці атрибути, які накладають на нього неабиякі відповідальності, повинні стати тим стимулом у його ролі — привести американську закордонну політику до рівня, що відповідає б силі і пресижові Америки у світі.

державно-громадського виховання.

Від 1971 року в списку викладачів УВУ зустрічаємо д-ра Бориса Білаша з Вінніпегу, з третього еміграційного покоління, викладачем, після габілітації доцентом, і від 1979 року надзвичайним професором, з такими викладачами: історія українського шкільництва в Канаді, навчання української мови за зорово-слуховою метою. Він точний дослідник і знавець з першого джерела українського канадського шкільництва.

Від 1976 року викладач д-р Олена Сидоренко-Квірмбах з Чикаго лупить педагогіку з музикою — викладами: мистецтво, як виховний фактор, основи естетики та естетичного виховання, а викладач д-р Олександра Кисілевська-Ткач з Нью Джерсі, керівник Педагогічного Курсу УВУ, насвітлює проблеми доповняльних українських шкіл цілої діаспори в своїх викладах: методи навчання української літератури з інтерпретацією літературних творів і методики навчання в нижчих класах.

Від 1980 року викладач д-р Блянка Єржабова, чешка з Штутгарту, викладає українською мовою історію дошкільного виховання і про підставові ознаки розвитку дитини.

Внутрі Філософсько-педагогічного відділу посилює співпрацю обох дисциплін у другому мюнхенському періоді, св. п. проф. д-р Олександр Кульчицький, довголітній декан Філософського факультету, вишукує адвент педагогіки, заохочує до наукової праці псудуючи теми до магістерських та докторських дисертацій, бере участь в організованні окремих коротких педагогічних курсів, як, наприклад, у 1969 році разом із Центральним Представництвом Української Еміграції в Німеччині з 30-ти викладачами годинами для 25 учасників з цілої Європи в Мюнхені, матеріали якого видано окремим скріптом та з Спілкою Українських Учителів та Виховників Англії з 24 годинами викладів для 108 учасників і в 1973 році з 26 викладами для 98 учасників. У 1974 році під час поїздки по Америці, проф. О. Кульчицький відвідав Школи Українознавства та скоро знаходить безпосередній контакт із середньошкільниками. Він теж організує та веде дискусійний вечір Філософського факультету на тему „Проблематика українського шкільництва в діаспорі, його сучасний стан, та вигляди на майбутнє“ з участю мгр Дарі Ребет, мгра Володимира Леніка та д-р Олександри Кисілевської-Ткач у 1976 році

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПІТАННЯ: У нашій пресі промайнула вистілка, що московські правителі підступно винищили українських кобзарів. Якщо вам про це ширше відомо, то напишіть. Так само була поголоска, що такий неймовірний злочин dokonano і над інвалідами війни.

ВІДПОВІДЬ: Факт знищення українських кобзарів став відомий з книги спогадів советського композитора Д. Шостаковича. Я не сумніваюся у правдивості цього факту, бо вигадувати Шостаковичеві не було причини. Він, як композитор мав діло з музичним світом, і йому цей факт став відомий.

Поставивши собі за завдання знищити українську національність, Москві треба було знищити носіїв української національної самобутності. Це й робилося планомерно та систематично: знищено українське духовенство, знищено майже всю українську інтелігенцію, кілька разів знищувало українську партійну еліту. Знищення кобзарів було підпорядковане тій самій ідеї, безперечно мало місце.

Щодо інвалідів я не маю відомостей, хоч і знаю, що такий інвалід війни за протривання до інвалідних будинків, звідки вони не мали змоги поаялятися на очі советської публіки. Не виключено, що в окремих випадках могли мати місце і злочини, про які ви згадуєте.

Любов Колесняк

„І так із щоденного — Гуцалюк вибрав радість“

(До 25-річчя першої виставки Л. Гуцалюка в Парижі)

Відомо, що культура кожного народу, а в тому і українського, — це барвисте мереживо, зіткане з талантів його одиниць, його горняків і його надбань, повите у серпанок вічної Музи. Але і з цим зовсім природно, що розвій культури вповні залежить від усієї спільноти — її держави, підтримки і популяризації — товариствами, організаціями, жертвними меценатами і пресою. Усі вони сходяться в одне суцілья, завданням якого є вирощувати, утримувати і зберігати українську культуру, який у сучасній Україні обтинають крила, виймають душу, силоміць заповнюють її „соціалістичним“ змістом.

Якщо мова про пресу, то тут, на американському континенті, виходять два українські ілюстровані журнали — авангард мистецтва, це філадельфійські „Нотатки з мистецтва“, редактором яких є Петро Мегик, та журнал „Терем“, що друкується у Воррені, Миш., під егідою Асоціації Дітяв Української Культури, редактором якого є Юрій Тис

Час від часу в советській пресі пробивалися відомості про життя та ставлення до інвалідів з боку офіційних органів.

Недавно журнал „Нью-вік“ вмістив цитату з листа двох ветеранів війни до советської газети. Ось його зміст:

„Ветеранів війни у нас шанують тільки в газетах. Минуло більше як 30 років від кінця війни, а ми й далі не маємо ніяких пільг. Уявіть собі, як ми зраділи, коли вийшов указ, що обіцяв ветеранам телефони та медичну допомогу. Але якщо несерйозно справою це обернулося на практиці... А санаторія? Протягом більше ніж 20 років, що ми працюємо на нашому заводі, жоден з нас не побував там, тоді як наш директор і його дружина їздять туди регулярно, хоч кожному з них менше від сорока років... Що за користь видавати укази, якщо вони не здійснюються. Невже наша країна така бідна, що не може провести телефон пораненому ветеранові за його власні гроші?“

А починався цей лист так: „Ми знаємо, що наш лист не буде надрукований і що він не розяже наших проблем. Однак...“

Ветерани, що написали цей лист були, як бачимо, працездатні. Тим то їх не спіткала доля бути закритими в інвалідному домі, а може, ще й гірша альтернатива.

Людмила Колесняк

„І так із щоденного — Гуцалюк вибрав радість“

(До 25-річчя першої виставки Л. Гуцалюка в Парижі)

Відомо, що культура кожного народу, а в тому і українського, — це барвисте мереживо, зіткане з талантів його одиниць, його горняків і його надбань, повите у серпанок вічної Музи. Але і з цим зовсім природно, що розвій культури вповні залежить від усієї спільноти — її держави, підтримки і популяризації — товариствами, організаціями, жертвними меценатами і пресою. Усі вони сходяться в одне суцілья, завданням якого є вирощувати, утримувати і зберігати українську культуру, який у сучасній Україні обтинають крила, виймають душу, силоміць заповнюють її „соціалістичним“ змістом.

Якщо мова про пресу, то тут, на американському континенті, виходять два українські ілюстровані журнали — авангард мистецтва, це філадельфійські „Нотатки з мистецтва“, редактором яких є Петро Мегик, та журнал „Терем“, що друкується у Воррені, Миш., під егідою Асоціації Дітяв Української Культури, редактором якого є Юрій Тис

Крохмалюк. Сьоме число „Терему“ з травня минулого року відісто присвячене 25-річчю від першої індивідуальної виставки видатного і популярного серед української спільноти та міжнародного світу малюра Любослава Гуцалюка.

Люксусово видане число цього журналу приковує до себе увагу добірною селекцією авторів поміщених в ньому статей та прегарними ілюстраціями, що їх уявляють 33 чорно-білі, деякі з них кольорові, репродукції Л. Гуцалюка; обгортку журналу оздоблює автопортрет малюра.

Ще не вперше „Терем“ присвятив сторінки свого видання видатним майстрам пера і пензля — різбарям нашого „бути чи не бути“, — і в цьому велика заслуга видавців журналу, які вперше згадали, що кожна загадка, об'єктивно і професійно написана рецензія, есей про відкриття таланту чи вже підкреслення зрілої майстерності з будь-якої ділянки української культури — це черговий успіх са-

(Продовження на ст. 6)

Мюнхені, що дає поштовх до створення сталого довгого педагогічного випуску при УВУ.

Дуже тісно співпрацює до сьогодні з педагогікою психолог і соціолог проф. д-р Володимир Янів, що не зважаючи на переважання обов'язками довголітнього ректора УВУ, спеціальну увагу присвячує вишколові учителів та захоплює молодих адептів своїми викладами, як: українська віда і наш виховний ідеал, політичні поеми Шевченка, чи вибрані питання з української культури.

З інших членів викладацького збору УВУ, пов'язані з Педагогічним Курсом: доц. д-р Володимир Косик з Парижу, дослідник новітньої історії України, секретар Педагогічної комісії, який викладає методику навчання історії, надзвичайний проф. д-р Аркадій Жуковський з Парижу, близький співробітник проф. В. Кубійовича в Сарселі — методику навчання географії, проф. д-р Яків Гурський (Ньюйоркський стейтський університет у Сиракузах) — сучасну українську мову і про навчання української мови в іншомовних класах. С. п. проф. д-р Степан Чорний (Ньюйоркський стейтський університет в Брокпорі, Н. Й.), довголітній директор Школи Українознавства в Рочестері, автор підручника „Граматики української мови“ перераданого 1979 року в УВУ, викладає методику навчання української мови, (1978-1980), проф. д-р Микола Степаненко (Центральний мишигенський університет) — сучасну українську мову (1978), св. п. проф. Панас Феденко основи історичної методики, (1977), д-р Кирило Митрович з Парижу — про педагогічну спадщину Григорія Сковороди (1980).

З гостей УВУ викладали: д-р Роман Трач з Рочестеру, Педагогічна психологія 1977, д-р Марія Маркус з Чикаго — Проблеми етнічного виховання української діаспори 1977, О. Мазурок — Географія в школах українознавства — 1978, д-р Дмитро Болдирчук з Нью Йорку — Учителі в англійських класах 1980.

II. Педагогіка у виданнях УВУ.

У виданнях Українського Вільного Університету за другий і третій періоди знаходимо такі наукові статті та праці викладачів педагогіки:

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ВІДЗНАЧИЛИ РОКОВИНИ ДЕРЖАВНОСТІ

Баффало

Цьогорічне Свято державності й соборності України було намінене в Баффало — у формі академії — на неділю, 24-го січня. Через снігову бурю в тому дні, святкування відложено до наступної неділі, 31-го січня. Хоч погода і в неділю була хмільна, Свято таки відбулося. Невідповідна погода мала вплив на кількість учасників. Було їх понад сто.

Свято відбулося в залі Українського Дому „Дніпро“. Сцену вкорував мистець Мар'ян Борачок.

У зв'язку зі зміною дати святкування, змінено доповідача. Доповідачем мав бути мгр Юрій Шимко з Торонто, посол до канадського парламенту. Щоб не турбувати його в неспівную погоду, доповідь, промову на Святі 31-го січня виголосив д-р Михайло Лоза. У решті програми зміни не було.

Свято відкрив почесний голова Громадського Комітету, один із небагатьох уже проживаючих у Баффало учасників визвольних змагань, Теодор Лехман.

Проклямацію Дня української державності й соборності, що її читав староста повіту Ірі Едвард Рутковський і посади Баффало Джеймс Гріффін, прочитав під час Свята д-р Андрій Дякув заступник голови Відділу УККА. (Про акт підписання прокламації буде мова згодом). Після того наступила промова. Всі три згадані точки теорії, так би мовити, офіційну частину програму.

На мистецьку частину склалися такі точки: виступ танцювального гуртка „Калина“ з кількома народними танцями; дві деклямації, сольові, скрипкові сольо при аккомпанюванні на фортепіано, фортепіанове сольо і виступ оркестру „Ліцарі України“. А тепер деклямація про окремі точки, а особливо про їх виконавців.

Танцювальний гурток „Калина“ — це самостійний гурток. Керує ним учителька Лідія Стеценко. На імпрізі, про яку мова, гурток виступив в такому складі: дітвора (в алузному порядку) — Олена Боднарська, Анна Ващак, Ірина Ващак, Іванка Гайдук, Адріана Лепка, Оксана Лепка, Наталка Паславська і Христина Паславська; хлопці — Роман Боднарський, Роман Правак і брати — Віктор, Іван і Павло Стеценки.

З деклямаціями виступили: юний сумівець Степан Курляк, який продеклямував вірш Михайла Мясотка „До України“, і учениця Рідної Школи Степанія Чухач, яка продеклямувала твір Івана Франка „Святевечірня казка“. Про учительку Степанію Чухач, яка в

минулому році переїхала з Чикаго на постійне перебування до Баффало, слід сказати декілька додаткових слів. З її приїздом українська громада в Баффало одержала першорядну мистецьку силу в ділянці живого слова. А, може, С. Чухач обдарує нашу (тепер уже і її) громаду ще й іншими талантами?

Похвально слід висловитися про родину Доценків, обдаровану музичними здібностями. Мати Ема Доценко — це солістка-співачка, старший син Іван — піаніст, а молодший Григорій — скрипаль. Всі троє, як було вже згадано, виступили в імпрізі.

Програму закінчила оркестра „Ліцарі України“ під керівництвом інж. Миколи Стеценки, яка відіграла п'ять українських народних мелодій. Крім інж. Стеценки і його дружини Лідії, склад оркестру творять ще три сини Стеценків — Павло, Віктор та Іван, і Роман та Олена Боднарські (брат і сестра). Всі п'ятеро — це фактично діти. Найменші з них — це Олена Боднарська і Іван Стеценко. Іван, хоч маленький ще, „доріс“ уже до акордіона і грає на цьому інструменті, як і його старші брати. Програму приготувала культурно-освітня референтка УККА Надія Блендонго.

Після програми відспівано український національний гімн.

Підписання прокламації Дня української державності й соборності відбулося 18-го січня у присутності української делегації, яку очолює голова Відділу УККА в Баффало Даша Прохорук. Крім неї, до делегації ввійшли: о. протоієрей Богдан Сенцо, настоятель української православної церкви, інж. Володимир Дзюба Леонід Царик, д-р Андрій Дякув, Анна Кордунель, Антоніна Вітрик, Ірина Цюсінська, Василь Пристайко, Богдан Мороз, Ігор Мороз, Євген Луковський, Мирослав Маланяк.

Крім української делегації, в цій церемонії взяли участь представники баффальських канцелярій сенатора Д'Амато та конгресменів Кемпа й Новока. Того самого дня, а згодом ще і в п'ятницю, 22-го січня, майоріли на будинках повітової і міської управ українські національні прапори.

Згадак про українські святкування була поміщена у місцевій американській пресі, в щоденнику „Баффало Івінгс Ньюз“ була надрукована довшя стаття, на підставі інтерв'ю з головою УККА Д. Прохорук.

Михайло Лоза

Тусан

Мала українська громада, організована в Українсько-Американському Клубі в Тусані, Аризона, зібралася у п'ятницю 22-го січня ц.р., о годині 11:30 вранці, щоб спільно з представниками міста піднести український прапор.

Посадник міста Луїс Мірфі, видав прокламацію та проголосив день 22-го січня Днем української незалежності.

Перед піднесенням прапора промовив до зібраних заступник посади Чарльз Форд та новообраний голова Клубу Богдан Бобак.

Телевізійний канал 4 Ен-Бі-Сі знімав церемонію та показав у вечірніх програмах. Дві короткі статті появилися в щоденнику „Аризона Дейлі Стар“.

Віцепрезидент Клубу В. Галіч повідомив урядовців стейту й повіту про тусанське свято та просив, щоб вони взяли участь у святі в столиці ЗСА.

Цього ж самого дня ввечері єпископ Інокентій Лотоцький з о. А. Микитю відвідували Службу Божу в наміренні українського народу з відповідною проповіддю, яка піднесла духово присутніх.

Святочна академія, присвячена Актіві 22-го січня 1918 року, відбулася у неділю, 24-го січня.

Огодині 12-ї Владика Інокентій Лотоцький з о. Андрієм Микитю відвідували Благодарству Службу Божу.

Під час Служби Божої Владика повідомив всіх, що скоро українці в Тусані будуть мати свою власну церкву. Ця радісна вістка піднесла духово всіх українців.

Академія почалася о годині 2-й по обіді. Програму підготувала й її провадила Оля Голяш-Тимциорак. Доповідь в англійській мові мав голова Клубу Богдан Бобак, а історичний нарис події 22-го січня в українській мові подала О. Голяш-Тимциорак, освітня референтка.

З деклямаціями виступили Софія Смит, В. Бобак і Андрій Салівон. Відчитано прокламацію посади міста Тусан.

Мистецьку частину виконав танцювальний ансамбль „Волошки“ під керівництвом Люби Хлівняк, „Волошки“ — це окраса української групи цього міста, який бере участь у всіх інших імпрезах.

Свято закінчено українським національним гімном.

В другій частині вперше показано історію України в прозірках. Присутні одержали гарно оформлену програму.

Це вже втретє українці Тусану влаштовують свято Державності України.

Через добру організацію, взаємну прихильність та виразність між старшою і молодшою еміграцією, українці в Тусані вітаються загальною пошаною. Уряд, преса, телевізія та громадяни міста підтримують українську визвольну справу.

Під час спільної пересуки присутні мали змогу особисто поговорити з Владиком Інокентієм й о. Микитю та спільно провести радісний День незалежності України.

Оля Голяш-Тимциорак

Норт Порт-Ворм Мінерал Спрінг

(вєг.). Дня 26-го січня ц.р. наша соборницька громада святкувала 64-ті роковини української державності старанно підготованою Академією під проводом голови культурно-освітньої референтури, поетеси Лариси Мурович-Тимошенко.

Програму почато відспіванням американського гімну. На залі було біля 200 осіб, члени громади та запрошені гості. Звеличали це небуденне свято своєю присутністю Владика Архипа Мископ Української Православної Церкви Марко Гундяк, сенатор Павло Юзик та посади міста Норт Порт Маргарита Джентел, яка відчитала прокламацію Українського Дня з повним розумінням величності та важливості цих історичних роковин нашої нації.

Павлина Різник відчитала зміст телеграми, висланої президентів Роналду

Регенові, звертаючись до нього з проханням присвятити свою увагу важливості цих світлич роковин поневоленої та нескореної нації, яка безупинно бореться за свою свободу.

Сенатор П. Юзик виголосив доповідь інформативно-історичного характеру англійською мовою, з'ясувавши беззастану боротьбу України із жорстоким окупантом наших рідних земель.

Головну доповідь виголосив о. митрат Форостій. Описав слухавці вокально-мистецька частина, у якій виступав мішаний хор нашої громади під диригентурою невідомого диригента інж. С. Гравовича, при фортепіано д-р Я. Гравовича. Деклямували: В. Бабич-О. Риччиак, Н. Рурік і С. Герасимів.

Українським національним гімном закінчено цю імпрезанту Академію.

Бостон

Бостон, Масс. — Заходом Відділу УККА в Бостоні українське громадство відзначило цього року урочисто і величаво роковини проголошення самостійності й державності України. День 22-го січня 1982 року був проголошений „Українським Днем Незалежності“ в стейті й в місті. Проклямації видав губернатор стейту Массачусетс Едвард Кінг і посади Бостону Кевін Вайт. Миська рада Бостону, на внесок радного Фредерика С. Лангвіна, внесла окремі резолюції про підтримку для українського народу в його змаганнях за незалежність.

Того ж дня, опівдні, в приватності представників українців Бостону й околиць відбулося піднесення українського національного прапора на щоглі міської ратуші, після чого було проведено окрему програму, яку розпочав словом мгр Орест Шудлюк, голова Відділу УККА в Бостоні. Далі він програму адвокат Богдан Зозуля, яку розпочато співом національного гімну. Протоієрей о. Микола Невмержичкий, парох української православної церкви св. Андрія проказав молитву; прокламацію посади міста прочитала Марія Галій; резолюції Миської ради — Оксана Микитин; змістовне слово сказала Ірена Квасній.

Від організації поневоле-

них націй, згуртованих у Комітеті Поневоленних Націй Массачусетс, привітали і висловили підтримку для незалежності України передав Александер Чаплік від литовців, Сістер Ламбертс — від лотвиш, д-р Богуслав Ліпінскі — від поляків, Лайос Масезі — від мадярів, та Ізабел Рівєро-Аргулес від вілнських кубинців.

Конгресмен Браєн Доннеллі, співпредсідник Конгресового комітету Балтійських країн, прислав привіт конгресмен Джан Мовлі тут мав свого представника адвоката Мартіна Фостера. Програму закрив подякою адвокат Б. Зозуля. Кінцеву молитву провів о. Петро Огірко, парох місцевої української католицької церкви.

Другу частину свята державності України продовжувано в неділю, 24-го січня, Літургією в обох українських церквах у наміренні українського народу; того ж дня, опівдні, в парадній залі церкви св. Андрія відбулася святочна Академія. Свято розпочалося американським гімном до якого відспівала Ольга Банадига-Баричка.

Відкриваючи програму Академії мгр О. Шудлюк розповів, чому ми річорічно святкуємо це велике свято, і представив головного доповідача Роману Михайлів, старшу виховницю Осередка СУМ-А в Бостоні, яка в добре підготованому рефе-

раті з'ясувала не тільки Січневі роковини, але теж згадала про Листопадовий зрів, про 40-річчя 30-го червня 1941 року. Мистецьку програму від Володимир Федорів, освітньо-культурний референт Відділу. Християнська прокламація прокламації від губернатора, Роксана Шудлюк — від Миської ради. У мистецькій програмі брали участь: юний СУМ з кількома піснями і танцями; солістка Лариса Діак проспівала кілька пісень при аккомпанюванні Мирослава Вітонева; М. Вітонева аккомпанював також до співу солістові Євгену Морозові, і він теж виконав на фортепіано кілька пісень. На святі голова О.

Шудлюк прочитав резолюції, в яких українці Бостону домагаються звільнення України від окупації, звільнення українських в'язнів з неволі, як і незалежності всіх держав, окупованих Москвою. Ці резолюції, одностайно ухвалені, будуть переслані президентові Америки Р. Регенові, державному секретареві А. Гейгові та сенаторам і конгресменам з Массачусетс для втягнення до Конгресового Рекорду. Закриваючи свято, Володимир Федорів подякував всім виконавцям і учасникам свята, яке закінчилося відспіванням „Ще не вмерла України“.

Д-р Іван Дідюк

Парафія в Мейплуді

У п'ятницю, 22-го січня, група парафіян на чолі з настоятелем церкви Святого Вознесіння в Мейплуді, Н. Дж., о. Іваном Наконечним о 9-й год. ранку винесли та поставили на ганку при вході до церкви на тлі ялинки з різдвяними прикрасами — український і американський прапори.

У неділю, 24-го січня, по Службі Божій відслужено Малебен в наміренні українського народу в рідному краї і тут, на поселеннях, та українського уряду в екзилі. У відправленні Малебня взяли участь представники різних світських і військових організацій. З прапорами були молоді організації СУМ і Пласт, Товариство Прихильників Державного Центру УНР і комбатанти.

Присутня була українська дисидентка Ніна Світлична зі своїм чоловіком і дітьми. Співав хор під керівництвом Л. Харченка. Могутнім співом „Многая літа“ для всіх тих, що мучаться по тюрмах і концентраційних таборах, в психушках і на засланнях та всім українцям була закінчена відправа. В українському бюлетені, який виходить при церкві кожної неділі в останньому

числі подано обширні відомлення про День 22-го січня та уривки з 4-го Універсалу.

На прохання місцевого Товариства Прихильників Державного Центру УНР було переведено збірку на потреби ДЦ УНР, за що товариство всім жертводавцям сердечно дякує.

Того ж дня на прохання родини при участі всіх парафіян і гостей, які заповнили церкву, було відправлено Малебен за тяжкохворого Івана Світличного, який тепер перебуває у лікарні м. Горноалтайськ. На Малебні була сестра І. Світличного, Н. Світлична з чоловіком і дітьми.

Всі присутні широким серцем за здоров'я невинно покараного совєтським режимом українського патріота, науковця, літературного критика, який довгі роки карався і мучився в тяжких нелюдських умовах, поза межами рідної Батьківщини Івана Світличного. З побажанням якнайскоршого видужання та висловами співчуття для родини хор і всі присутні проспівали йому многоліття.

К. Степовий

Сиракузи

Всупереч несприятливій погоді, Свято державності в Сиракузах відбулося гідно і з великою участю усіх, кому не байдуже доля нашої близької серцю Батьківщини.

Змістовну і вдумливу доповідь із цієї нагоди виголосив д-р Іван Гвозда, голова Відділу УККА. Мистецьку програму почала добре підготовлена група студентів-юнаків виконанням збірної деклямації вірша „Дзвони України“ В. Переславця. Описав студенти прочитали зміст універсалу та прокламації. Зміст Четвертого Універсалу прочитав І. Гвозда, а Універсал Директорії УНР про з'єднання всіх українських земель — Ігор Голдхак. Проклямацію губернатора стейту з нагоди 22-го січня прочитав І. Голдхак, а Христина Кохан — прокламацію посади міста Сиракуз і старости повіту Онондага.

Місцева Школа Українознавства ім. Л. Українки виступила на Святі з окремою добре підготовленою програмою, що складалася з віршів і музики. Її почала Ярус Дупляк деклямацією „Тобі, рідний краю“ В. Гренді Донського. Софія Бутенко загра на флейті „Гей, у лузі червона калина“. Потім „Майдан Софії“ деклямували Василь Ільчинський і Христосфор Петровський. Юні скрипачі Оксана Дупляк і Галинка Емеш заграли дві пісні: „Розпрямуйте, хлопці, коні“ та „Засинали козачки“. На закінчення шкільної програми Оксана Дупляк деклямувала вірш „22-ге Січня“ Б. Борі.

Після шкільної програми на сцені поспівували танцюристи сумівського ансамблю „Одеса“ під керівництвом П. Луцишина. У мистецькому виконанні Луки Жабича, довголітнього в'язня сибірських таборів, присутні почули Пролог до „Моисея“ І. Франка.

На закінчення мистецької програми виступили чоловічий хор „Сурма“ під керівництвом мгр Марусі Качмар. У його виконанні присутні оплескували пісні: „За тебе, Україно“ С. Людкевича, „Що то за прапор“ О.

Плешкевича та „Вставай, Україно“ О. Садовського.

Свято державності закінчилося могутнім співом гімну „Ще не вмерла України“.

У зв'язку зі святкуванням 22-го січня, у місцевій американській пресі в Сиракузах з'явилися дві статті, згодом лист до редакції, що спростовували неточності в статтях кореспондентів.

Акт підписання прокламації 22-го січня посади міста Лі Александером показано на телебаченні. Миський Відділ УККА зробив усе необхідне, щоб український День державності не пройшов на нашому терені безслідно.

Школа Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракузах у суботу, 30-го січня, вшанувала 64-ті роковини проголошення Української Держави коротким раннім апелем біля школи і піднесенням американського та українського прапорів. Учні й батьки відспівали при цьому національний гімн. З огляду на особливо несприятливу погоду, учасники апелю скоро пішли до шкільної залі на учнівський концерт.

Мистецьку програму почали учні садочка збіркою деклямацією молитви „Богже великий“, а відтак коротке і змістовне слово про ці великі роковини сказав учитель Михайло Середович. Він також проводив програму.

Окрім точок, з якими учні поспівували на громадському Святі державності, у шкільній програмі взяли участь багато більше учнів. Третя класа поспівувала з збірної деклямації вірша „Україна“ Ганни Черинь, а Данило Голь деклямував вірш „Любіть Україну“ В. Сосюри. Описав класи третього і четвертого заспівали пісню „О, Україно, о, любя нежно...“ „Дзвони України“ В. Переславця виконало троє учнів: Оксана Дупляк, Галинка Емеш і Данило Шинилявий. У виконанні юних бандуристок — учениць Христини Клофас і учениці Валі Вертишин — присутні почули дві пісні: „Запорізький марш“ і „Взяв би я бандуру“.

А ось на сцені вже шкільний хор. Діти, як квіти, краються у вишвинок блочок і сорочок. Хвилюється. При фортепіані їхня диригентка, колишня випускниця нашої школи Маруся Качмар. Хор несміло співає „Не сміє бути в нас страхи“ та „Ми йдемо вперед“, а відтак починає національний гімн. Присутні на залі підхоплюють його.

Дивимось на шкільну програму і радіємо успіхом

Микола Дупляк

Денвер

Представники української громади міста Денверу з посади міста з нагоди підписання прокламації в день української незалежності 22 січня, 1982 року, (зліва): Данило Желем (УККА), О. Павло Смаль (українська католицька церква), Леся Коритко, Ева Желем, Дарія Яворівська (СУА), мейор Вілліам МекНіколс, Алла Мосійчук (Пласт), Соня Желем, Мирослав Кальба (ООЧСУ), Володимир Гайдар (Український Клуб), Роксана Гайдар і Петро Олексійко (УНР-Рад). Проклямацію теж видав губернатор стейту Колорадо Річард Лямм.

Атланта

Губернатор стейту Джорджі Джордж Басбі підписує 3-го листопада 1981 року прокламацію Дня української незалежності у присутності української делегації.

(В. Боровський). — Пригодування до відзначення річниці проголошення української державності почалися ще 3-го листопада 1981 року, коли губернатор стейту Джорджі Джордж Басбі у присутності української делегації під проводом президентки Асоціації Українців Джорджі Аллі Марченко підписав прокламацію Дня української незалежності в цьому стейті. Того ж дня розпочато старання, щоб 22-го січня 1982 року перед будинком Капітолію стейту був вивішений український прапор. Це було пов'язане з поважними ускладненнями, бо це було чимось зовсім новим у Джорджії.

Всі ж таки в останній хвилині було отримано повідомлення, що український прапор буде вивішений. Проте через дощ наш прапор, згідно з правилами пошани до прапора, не вивішено. Була тільки зроблена фотографія в канцелярії секретаря стейту, де зфотографовано українську делегацію з українським прапором. День перед тим повішав там прапор стейту в пошанування пам'яті проголошення української державності, який був вручений українській делегації на пам'ять про це подію.

Дня 23-го січня відбувся бенкет у пам'ять проголошення української державності в Шератон готелі, який розпочався в шостій годині вечора. Бенкет започаткував Дмитро Лозинський привітом гостей, а пастор

В. Боровський провів молитву. Після вечері президентка АУД представила присутнім д-ра Ніну Караванську, яка була головною і єдиним промовцем. Вона звернула особливу увагу на теперішній стан змагань за відновлення самостійності України.

По закінченні її промови Христа Темпел і Лора Боровська піднесли їй квіти від АУД, а потім її промову зісумував англійською мовою адвокат Боровський. У мистецькій частині капеля бандуристок „Червона Рута“ під орудою Лариси Темпел-Барабаш, а також з участю співаків Лісн Келлі і Д. Лозинського у супроводі бандури проспівали чотири пісні. Таня Бойцун виголосила відповідний до події рецитатив у музичному супроводі Л. Темпел (бандура) і її сина Данило (чело).

Закінчено це національне свято молитвою пастора С. Крипалки і відспіванням національного гімну „Ще не вмерла України“.

Тут треба ще додати, що Тереса Лозинська вклала багату праці при організації цієї імпрези. Присутність д-р Н. Караванської, яка репрезентувала на цьому святі боротьбу за краще завтра свого народу в Україні і за це терплять фізичні і моральні тортури в дикунських совєтських казетах, тюрмах і психолініях, була милою і довгоочікуваною подією для українців Джорджії.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів між рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Глен Спей

Дня 22-го січня, о 9-й годині вранці, перед місцевим Тавн Голл — відбулася церемонія піднесення американського і українського прапорів при співі американського і українського гімнів.

Церемонію відкрив посади Дан Шіп, а резолюцію міської ради про встановлення цієї церемонії відчитав миський радний інж. Петро Салак, після чого коротке слово виголосила голова Громадської Ради д-р Олександр Ничка. Не дивлячись на люті морозні майже всі громадяни нашої села прийшли відзначити цю велику в українській історії дату.

О год. 7-й вечора того ж дня заходами Громадської Ради радіола станція WDL-C, Порт Джервіс, передала окрему програму, присвячену проголошенню самостійності Української Держави. По-англійськи промовляв: Зенон Голубець, інж. Петро Салак, архітект Аполінарий Осадла, а по-українськи — Петро Мельник.

Мистецьку частину виконали рецитати вірша „Дума“ Павла Тичини у виконанні Ярослава Гунчак і Зенона Голубця та поезії Остапа Тарнавського. День 22-го січня у виконанні Галини Боровець. Ряд музичних творів видатних українських композиторів у виконанні наших знаних хорів і солістів творили музичне тло тієї незвичайно віддаленої радіо-

програми, спонсорами якої були Василь Драпак і Петро Мельник.

Свято Державності, яке мало відбутися у суботу, 22-го січня, з огляду на несприятливу погоду, було перенесено на суботу, 30-го січня. Свято відкрив д-р Олександр Ничка, голова Громадської Ради, та попросив інж. Петра Салака прочитати стейтову прокламацію. Дбайливо опрацьовану святочну промову виголосив інж. Данило Дмитренко, в якій він проаналізував події, що привели до проголошення Української Самостійної Держави 22-го січня 1918 року, та акту злуки всіх українських земель в одну українську державу 22-го січня 1919 року.

У мистецькій частині виступили рецитати хор під орудою інж. Осипа Галія; Галина Боровець прочитала вірш Анастасія Галана „22-ге січня“, а Ярослава Гунчак — вірш Миколи Руденка „Моєму народові“. Зенон Голубець прочитав свій вірш „22-ге січня“.

Це скромне, але шире і дбайливо приготіване свято закінчилося відспіванням національного гімну. До успіху свята спричинилася декорация сцени роботи нашого мистця Зенона Голубця, що зображала Софій

Пам'яті курінного УПА Максима Скорупського

Дня 30-го грудня 1981 року по тяжкій недужі відійшов у вічність нестомний борець за волю України курінний Макс.

Максим Скорупський народився 15-го серпня 1915 року в селі Антонівцях на Волині. По закінченні народної школи батьки вирішили послати свого сина до середньої школи. Справа не була аж надто простою. Родина велика, поза господарською гроша заробити ніде, а якщо послати сина до школи, треба оплатити навчання, помешкання та прохарчування. Батько розраховував на Максимові здібності і вірив, що він отримає стипендію. Батько не помилювався. Максим здав конкурсний іспит до середньої агрономічної школи Крем'янецького Ліцею в Білокриниці та з відзначенням закінчив її. Відбуваючи агрономічну практику, він мав можливість перебувати у великих маєтках та застосувати раціональний план господарки, що навчився в школі.

Де б він не перебував, а все своє родинне село Антонівці він уважав найкращим, бо, мабуть, і в цілому світі таких краєвидів і такої краси природи та всього довкілля немає, — говорив мені Максим. І справді, село Антонівці було казковим селом. Під час визвольних змагань у сорокових роках воно було колицею партизанських відділів. На його цвинтарі спочиває чимало

героїв визвольної боротьби. Його населення було свідком як величавих походів, так і військових парад українського визвольного опору.

Село Антонівці пережило всі лихоліття, але сорокових років не пережило. Червоноі окупанти вирішили затерти сліди визвольної боротьби та її історії. Бож як він міг простити те, що Антонівці в підсоветській дійсності були однією із баз українського визвольного опору, які перетримали найдовше. І тому в 1948 році совіти мешканців його виселили в тайгу Сибіру, село зруйнували, а на місці його засадили посадку, щоб виріс ліс. Так влада розправилася зі селом Антонівці та його мешканцями.

Покійний Максим хоч і любив природу і вибрав фах агронома, однак це його не задовольняло. Його чарувала пісня борець-воєва. Він не раз згадував, що волі народів ніхто не дасть і просити її є зайвим, за неї треба боротися і пролити свою кров. Ця альтернатива його штовхала до подвигів. Він знав, що український нарід пролив чимало крові, але волі навіть на далекому обрії ще не видно, однак, не покидала його віра, що при добрій конюнктурі її можна здобути зброєю та українським військом. І не диво, що Максим потону в вирії визвольної боротьби в 40-их роках. Бож в тих роках назріла потреба,

коли треба було змиритися з двома окупантами та піднятися за кров тисяч вимордованих і розстріляних братів та сестер нашого народу. Було це момент, коли треба було показати, що ми не раби, карка гнути не будемо і ласки та помилування у ворога не проситимемо.

Хто ж такий Макс, який став курінним УПА? Пише св. п. О. Жданович вступному слові у споміні св. п. М. Скорупського: „У наступних і відступах": „Це представник молодого покоління, що виросло на ґрунті, переораному Національною Революцією 1917 років. Представник покоління, збудженого тією Революцією, покоління, що підсвідомо відчувало своє покликання довершити батьками недовершене".

Максим мав вроджені військові здібності. Його відвага, розсудливість, швидка орієнтація в положенні були прикметами, якими небагато старшин могло в той час похвалитися. Ті прикмети командира в партизанській боротьбі були запорукою виграних боїв, вони мобілізували і духово підносили престиж і бездальність кожного індивідуального стрільця. Ось чому Максим скоро осавнув пост курінного в системі УПА. Макс хоч і вимагав дисципліни і послуху у своїх підлеглих старшин, але водночас він був другом кожного стрільця, бо він знав, що

кожний з них був готовий так, як змія, боронити свою батьківщину і готовий за неї віддати своє життя. М. Скорупський присвячував багато уваги вишколу і аважав, що краще проліти піт при вишкolu, ніж кров з браку засвоєння фахової поведінки під час бою. Блискуче маневрування в тактиці партизанської боротьби було основою виграних боїв. Дотик лікті рукава шинелі в оборонному становищі зв'язує людини не тільки спомином з часів боротьби, а чимось багатим і сильним. Зв'язує побратимством до кінця життя. Таких побратимів Максим мав багато.

Опинившись на еміграції, Максим не відійшов від мрії, задля якої залишив Антонівці та батьківську хату. Не заломився і не розчарувався тоді, коли прийшлося залишити свій автомат. Так, він став цивільною людиною, але тільки назовні, а в душі він завжди був військовиком, і таким він відійшов. Лишив він по собі споми́н з визво-

льної боротьби 40-их років та незакінчену працю як аналізу змагань того ж періоду. Він уважав, що історія боротьби мусить бути написана в правдивому світі, байдуже, чи вона в сучасну пору є корисна для нас чи ні. Історія визвольної боротьби в правдивому світі потрібна для пийдешніх поколінь, які будуть мати можливість довідатися, як за волю свого народу боролись їхні батьки та діди і в чому вони помилялись. На жаль, тяжка недуга не дала йому змоги докінчити цю цінну працю.

У пам'яті його друзів Максим залишився революціонером Ольжичевого зразка — „В шинелі сірій вмерти від гранати". Таким революціонером він був і хотів вмерти від гранати на рідних землях, але доля подиктувала щось інше. Його гідні уваги подвиги, любов до батьківщини та висока воєнська мораль нехай буде для нас дороговказом.

В. Станіславів

Увага!

**МАТУРИСТИ
ГОЛОВНОЇ ГІМНАЗІЇ 1937 Р.
Приготовляємо Стрічу**

Подавайте свої адреси і пишіть до:
Prof. B. T. Zalucky
10402 Glenmore Dr. • Adelphi, Md. 20783

Увага!

НА МНОГІ ЛІТА ВЛАДИКО!

Патріярхові і Главі
Помісної Української Католицької Церкви
Блаженнішому Верховному Архієпископові
Митрополитові-Ісповідникові Віри

ЙОСИФОВІ Кардиналові СЛІПОМУ

в 90-ті роковини народження, найщиріші побажання Божої опіки й допомоги у всіх починках на добро Української Церкви й Рідного Народу

пересилають

УПРАВА І ЧЛЕНКИ 47-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.
та залучують скромний дар любови в сумі 200.00 доларів.

Злучуючися духовно з нашими папоянками, які особистою присутністю у Римі звелічатимуть роковини — ювілей

їх Блаженства

Патріярха Йосифа

у день 17-го лютого

**Многая Літа
ПАТІРІАРХОВІ ЙОСИФОВІ!**

З нагоди святкування, складаємо наш Дар Любови
500.00 доларів на Патріярший Фонд.

ВІРА І АНТІН ШУМЕЙКО та ПРАЦІВНИКИ
УКРАЇНСЬКОЇ ПОДРОЖНЬОЇ АГЕНЦІЇ
КОБАСНЮК ТРАВЕЛ ІНК., НЬО ЙОРК

ДЕБЮТАНТКИ

Оля Ходоба
Woodhaven, N.Y.

Ліза Набока
Astoria, N.Y.

Ксеня Зелінк
New York, N.Y.

Діна Томасіні
Forest Hills, N.Y.

Галія Худик
New York, N.Y.

Світлана Бойчук
New York, N.Y.

Лариса Певна
Kew Gardens, N.Y.

Наталія М. Мошук
Bronxville, N.Y.

Христина Анна Івашко
Flushing, N.Y.

Тамара Самохвал
New York, N.Y.

Наталка Савчук
Kerhonkson, N.Y.

Ніна Гуменок
Woodhaven, N.Y.

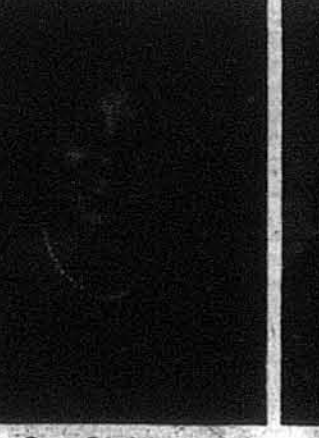
Донна Марія Лопатинська
New York, N.Y.

Христина Васильівна
Bronx, N.Y.

Катруся Мотрія Турчан
North Haledon, N.J.

Роман Слєбодян
Kerhonkson, N.Y.

Рокосльїна Савчук
Kerhonkson, N.Y.

ДЕБЮТАНТКИ 1981 РОКУ

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ” ДЕБЮТАНТКИ 1982

Субота, 20-го лютого 1982 року. Прегарна зала Grand Ball Room, Hotel Roosevelt, Madison Avenue & 45 Street, NEW YORK, N. Y.

Гратимуть дві оркестри: Б. ГІРНЯКА І „ВОДОГРАЙ”

Комітет Вечерниць „Червоної Калини” з гордістю представляє громадянству цюгорічних дебютанток, якими займається п-ї Іванка Ганкевич.

Аранжером є п. Орест Кебало, член Пластового Загону „Червона Калина”. Цюгорічний Комітет під головуванням д-ра Волтера Стека складається з представників 3-ох організацій: Видавництва „Червона Калина”, Координаційний Комітет Українсько-Американсь-

ких Ветеранів та „Пластовий Загін „Червона Калина”.

Віriamo, що громадянство, як завжди бувало, причиниться своєю участю до успіху справді традиційних Вечерниць „Червоної Калини”.

КОМІТЕТ ВЕЧЕРНИЦЬ „ЧЕРВОНА КАЛИНА”

1982 РОКУ

Андріянна Ольга Гаврилюк
Silver Spring, Md.

Меласа Сєновіцька
New York, N.Y.

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 4 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО ВІДДІЛ У ФІЛАДЕЛФІЇ

ЇХ БЛАЖЕНСТВУ ПАТРІАРХОВІ ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ

З нагоди 90-ї річниці з Дня Народин і 65-ліття Священства, Ісповідникової Віри, Голови Помісної Української Католицької Церкви, Їх Блаженству Патріархові і Кардиналові ЙОСИФОВІ.

Складаємо найщиріші побажання:

Нехай Вселаскавий Господь благословить Їх Блаженство довгим віком, здоров'ям, об'єднати всіх в помісності та закріпити Патріархат Української Католицької Церкви. Дай Боже дождатись святкувань 1000-ліття Християнства Українського Народу.

НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА НАШ ПАТРІАРШЕ!

За Управу:

голова
Роман Ярош

секретар
Іван Дзівак

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загрозеним голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, секретаря Вашого Відділу, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

Пластова станиця в Баффало вшанувала світлу пам'ять Сірого Лева

Не вірте, що його нема.
Він був, він є, він буде жити.

Кожного року з кінцем січня члени пластової Станиці в Баффало вшановують світлу пам'ять першого Начального Пластуна, колишнього члена їхньої станиці проф. Северина Левицького Службою Божою та панахидою. Рівнож кожного року відвідують могилу Сірого Лева учасники чотирьох пластових таборів на Новому Соколі, складаючи

дубовий вінок з китицею польових квітів.

В цьому році, в неділю, 31-го січня, хоч погода особливо була несприятлива, вітряна, а снігова метелиця небезпечно утруднювала їзду автоами, — церква Пречистої Діви Марії наповнилася вірними, лавки заповнилися пластовою молоддю та членами пластового Сеніорату. Це прийшли пом'янути Сірого Лева колишні «діти», які знали його за життя, коли він працював і перебував з ними в пластовій станиці, на пластовій оселі «Новий Сокол».

Під час Служби Божої

вперше у цій церкві програвалися з пластових уст мелодійно-настрове пластове «Отче Наш», а кінцева жалобна пісня панахиди — «Вічна пам'ять», що зворушує серце до сліз, будила ще такі недавні живі спогади про Начального Пластуна, спогади про спільні переживання у пластовій праці.

Відразу по панахиді в шкільній аудиторії відбувся короткий Апел, яким промовив зв'язковий ст. пл. Мирон Стасюк. На гуцульським килимі висіли позолочена пластова лілея та портрет Сірого Лева, в підніжжі була велика квітка

дра, засвічена лампада з китицею червоних твоядків та сирінь-жовтий прапор.

Під звуки маршу внісли пластові тонацькі прапори і смарковий вінок з китицею червоної каллини. Вінок із смарком з Нового Сокола після Апелу віднесено на могилу Сірого Лева.

По односторонній мовчанні всі проспівали пісню «Ой, Морозе, Морозенку», яку Начальний Пластун, відчувачи свій відхід на Вічну Ватру, перед смертю просив заспівати в час майбутнього похорону.

Пластові розвідники Михайло Самотюк з відчуттям прочитав вірш О.Кобця «На смерть Начального Пластуна — Сірого Лева». Слово про Сірого Лева виголосив старший пл. сеніор Ярослав Прищип, у якому він сказав, що згадуючи світлу постать Сірого Лева, прирікаючи над його могилу крокувати далі певною ходою у пластовій школі виховання і самовиховання, 20 років після його смерті, ми знаємо і відчуваємо, що

своєю душою залишився він посеред нас і залишив нам світлий приклад його безпечної праці, вірності та любові до великої пластової ідеї, любові до Бога, до українського народу, любові до України. За ці 20 років виховання і виховання, яке в пластових рядах продовжує пластову виховну працю до пластових домів, таборів і пластових вишколах. Це докоління і попередні, здобувачи у вищих школах фахові знання, сьогодні стає професіоналістами, інженерами, лікарями, науковцями тощо; воно дає великий вклад у розвиток українського життя у новій дійсності. Багато з них саме вийшли з рядів пластової організації, яка їх навчила заповітів Сірого Лева.

На закінчення всі присутні отворили велике коло, співаючи тихо «Ніч вже йде», вміжчасі станиций виголосивав прізвища тих членів пластової станиці, які відійшли на Вічну Ватру. Це були: пластовий виховник пл. сен. Адам Антонішин; визначна виховниця, член Головної Пластової Ради лікарка пл. сен. Богдана Салабан — Ганьц; дружина співосновника Пласту професора Івана Чмоли — пл. сен. Ася Чмола; визначний виховник член Головної Пластової Булави, доволі станиций проф. пл. сен. Олександр Березницький; і внук Сірого Лева інж. Борис Криницький. Так скромно, але тепло та зворушливо пластова Станиця та громадянство Баффало згадали покійного Першого Начального Пластуна — Сірого Лева — проф. Северина Левицького.

Братчик Славко

Ю. Бадзьо...

(Закінчення зі стор. 1.)

яка визначає зміст совєтського народоладдя і мусить бути єдиним критерієм у тлумаченні ст. 62 КК УССР. Темою інкримінованих мені текстів, мотивами і метою створення їх, патосом їхнього змісту є захист законних прав і актуальних інтересів українського народу, соціальної, політичної і національної рівності народів СССР, соціалістичної демократії, демократичного шляху розвитку совєтського суспільства, гуманних взаємовідносин між людьми й народами. Репресування мене, відповідні органи влади і службові особи продемонстрували

свою ворожість до української нації, розвинули себе як зрадників ідеалів Жовтневої революції, демократії і гуманізму.

Продовженням злочинного зв'язання до мене з боку політичної влади є вилучення в мене праціниками КГБ копії судового вироку та відмова повернути її мені, не зважаючи на мої численні звернення з відповідним проханням до Прокуратури УССР та СССР.

З нагоди 2-ї річниці мого арешту оголошую триденну голодовку протесту проти незаконного засудження мене, проти національного гноблення українського народу, проти партійно-державної політики великодержавного шовінізму, проти порушень в СССР прав людини і права нації на самовизначення. Початок голодовки — 25 квітня ц.р.

22.04.81

Концтабір 385/3-5, Бараньське, Мордовська АССР.

(За цей лист його позбавили особистого побажання. Листа, як наклепницького, адресовані не передали, адміністрація табору його затримала).

З російської публікації в «Матеріалах Саміздата» №4525 переклала Надія Світлична.

ПОДЯКА

Складаємо щиро-сердечну подяку

В.П. П. Д-рові
Ярославові Яримовичеві

за його сумлінний і добрий догляд, за його кожноразову готовість поради, та за його високо-кваліфіковану лікарську поміч і опіку, нашої Невіджалуваної

ДРУЖИНІ І МАМІ

бл. п. ІРЕНІ РУБИЧ
у її тяжкій недугі.

З висловом глибокої вдячності —
МИХАЙЛО РУБИЧ
РОМА І ВАСИЛЬ САЛЯК

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ В НЬО ЙОРКУ

136 Друга Авеню, 2-й поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 19-го лютого 1982 року, о год. 7-й веч.

ІНЖ. РОМАН КОБРИНСЬКИЙ
„До фйордів Норвегії“

враження з поїздки до скандинавських країн.

ПРОЗІРКИ: Копенгаген, королівські замки, Стокгольм, кораблі Вазі, скульптури Міллеса, Турку, Гельсінкі, Осло, музей вікінгів, парк Вігеланда, Тромс, фйорди Норвегії, Берген і інші міста побережжя.

ВІДОЗВА

Дорогі Батьки й Матері української молоді!

Перед Вами стоїть питання, до якого „гайскулу“ післати Вашого сина чи Вашу доньку, щоб забезпечити їм набуття потрібного для них знання, а при тому захоронити їх перед деморалізуючими та винародолюючими впливами теперішнього світу, даючи їм виховання в українському та християнському дусі.

Українці Нью Йорку та околиць є в щасливому положенні, бо від кільканадцяти літ існує на території Нью Йорку єдина на сході Америки українська середня школа — „гайскул“, — а це Академія св. Юра, яка саме в тій цілі була основана, щоб дати українській молоді потрібне їй знання та виховання в українському та християнському дусі.

Академія св. Юра знаходиться в дуже доступному для цілого Великого Нью Йорку й околиць місці, куди легко можна доїхати підземкою чи автобусами.

Вона міститься в прекрасному будинку, що його збудувала українська громада міста коштом понад два мільйони доларів з метою, щоб ця будівля служила для цілої нашої молоді. Двері до неї відкриті не тільки для синів та доньок членів парохій св. Юра, але для всієї української молоді Нью Йорку та околиць.

Академія св. Юра — це, в opinіi урядових шкільних властей, одна з кращих середніх шкіл „гайскулів“ — на території Великого Нью Йорку. Для випускників цієї школи відкриті двері до найкращих університетів та коледжів Америки.

Програма навчання Академії св. Юра дуже багата. В неї входить також навчання предметів, що за них дають кредити університетів та коледжів. Це дозволяє студентам Академії св. Юра здобути навіть 27 університетських чи коледжівських кредитів вже на лавці Академії св. Юра. Це незвичайно корисна річ.

Навчання та дисципліна в Академії св. Юра стоять на високому рівні, про що може свідчити хоч би той факт, що великий відсоток студентів Академії св. Юра стають членами National Honor Society.

Академія св. Юра має різного роду культурно-мистецькі заняття. Зокрема багато уваги присвячується різним видам спорту, а спортивні дружини Академії св. Юра часто здобувають перевагу над дружинами інших шкіл.

Та головна річ ще в тому, що Академія св. Юра присвячує багато часу на навчання предметів українства та релігії, виховуючи молоді на вірних синів та доньок української Церкви та українського народу.

Тому немає для української молоді кращої школи як Академія св. Юра в Нью Йорку, де серед рідного середовища, у рідному християнському та українському дусі можна набутися потрібне знання та чисте українське й християнське виховання.

Громадський комітет шкіл св. Юра в Нью Йорку о. Патрік Пашак, ЧСВВ, протоігумен.

с. Моніка, ЧСВВ, директор Академії св. Юра інж. Любомир Зелик голова Громадського Комітету

У глибокому смутку повідомляємо

Родину, Друзі! Знайомих,
що після довгої і тяжкої недуги, упокоївся в Бозі,
9-го жовтня 1981 року, на 76-му році життя
в Меллі, Флоріда

моя Найдорожча МАМА і Найдорожча ПРИЯТЕЛЬКА

бл. п.

МАРІЯ НОВАК-СИМЧУК
з дому МИКИТЮК

вчителька з Коломиї, також вчила в школі Українознавства в Трентоні, Н. Дж.

У глибокому смутку:

донька — ІРИНА НОВАК

брати:

СПАВКО з дружиною ЯНІНОЮ

ІГОР з дружиною СОНЕЮ

БОГДАН

тета — НЕЛІ БІЛЕЦЬКА-ГАРЕС

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в дні 9-го лютого 1982 року в Яворові, Україна,
упокоївся в Бозі, на 87-му році свого трудовитого життя,
наш Найдорожчий

БАТЬКО, ТЕСТЬ, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

сл. п.

РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ

б. довголітній вчитель і директор народних шкіл в Мохнатці
Вижній на Лемківщині й у Яворові.

ПОХОРОН відбувся в Яворові, Україна. ЗАУПОКІЯНИ
БОГОСЛУЖЕННЯ відбулися в понеділок, 15-го лютого 1982
року, в церкві св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дочка — МАРІЯ ГОРОДИСЬКА з чоловіком

ЗЕНОНОМ

дочка — ЛІДА з чоловіком в Україні

внуки — БОГДАН, РОМА І ЗЕНОН в Україні

РОМАН ТАРАС ГОРОДИСЬКИЙ з дружиною ОЛЕКСАНДРОЮ в ЗСА

правнуки — АНДРІЙКО І ПАРИСА ГОРОДИСЬКА в ЗСА

ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО-ВІДДІЛ В ГАРТФОРДІ

запрошує громаду Нової Англії на

СВЯТКУВАННЯ 90-ЛІТТЯ

ЇХ БЛАЖЕНСТВА ПАТРІАРХА ЙОСИФА

що відбудеться в НЕДІЛЮ, 7-го БЕРЕЗНЯ 1982 р. в Гартфорді, Конн.
при 125 Ведерсфілд Аве. в парафіяльних приміщеннях церкви св. Михаїла.

В програму святкування входить:

1. АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА — год. 11-та перед пол.

Преосященний Владика ВАСИЛЬ

2. КОНЦЕРТ — год. 1-ша по пол.

Участь беруть:

Преосящений Владика Василь, Лідія Крушельницька, хори з Гартфорду
і Нью Брітен, молодь з Нью Гейвен.

3. БЕНКЕТ — по концерті.

Квитки вступу на концерт і бенкет 15.00 дол. від особи можна замовити у Ольги
Платош-Стеткевич, тел. 233-7934.

СВЯТКОВИЙ КОМІТЕТ

У 90-річчя Уродин

вітаю Блаженнішого

Патріарха Йосифа

і бувшого Ректора Богословської Академії у Львові.

З цієї нагоди складаю 500.00 доларів на Патріарший Фонд.

ТАРАС ВАНЧИЦЬКИЙ, Маямі Біч, Флоріда

Святковий Комітет у Нью Джерзі

ВІДЗНАЧЕННЯ УРОДИН ПАТРІАРХА ЙОСИФА

повідомляє

Всечесне Духовенство і всіх Мирян в Українських Громадах Нью Джерзі

що, за благословенням Їх Високопреосвященства

МИТРОПОЛИТА СТЕФАНА СУЛИКА,

при співучасті громадських установ і організацій та відділів Українського

Патріархального Товариства

відбудеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

У ПОКЛОНІ БЛАЖЕННІШОМУ ПАТРІАРХОВІ ЙОСИФОВІ

з нагоди 90-ліття

в неділю, 14 березня 1982, в год. 4-й попол.

KEAN COLLEGE WILKINS THEATRE

(Rte 82) Morris Avenue, Union, N.J.

Програму концерту виконують:

Всесв. о. митрат Маріан Бутринський із Чикаго, Зірка Дерлиця, Аня Дидик,

Андрій Добрянський, д-р Юліана Осінчук і чоловічий хор "Прометей" із Філадельфії

під керівництвом Михайла Дяблуги.

Квитки в ціні дол. 10.00, 8.00 і 6.00 набувати в крамниці "Діпро", 698 Санфорд Аве.

Ньюарк, Н. Дж. і в членів управ. відділів Українського Патріархального Товариства

Чистий дохід із концерту призначений на "Дар Любви Патріархальній" від українців

стеату Нью Джерзі

До численної участі в концерті

запрошує Комітет.

У зв'язку з Концертом появляється пропалатна книга з матеріалами про Блаженнішого Патріарха. В книзі будуть поміщені також привітання й побажання для Достойного Ювілята від установ, товариств, організацій, підприємств і від поодиноких осіб. Замовлення просимо вислати не пізніше 20 лютого, 1982 на адресу:

Mr. Wasyl Hnativ, 76 Mountain View Place

Newark, N.J. 07106 (Ph: 201 / 374-2574)

У замовленні слід подати ім'я (імена) та прізвище замовлюючого чи назву організації,

адресу, текст привітання чи побажання (або адресу на те, щоб текст уложив Комітет) і розмір

площі. До замовлення слід додати належність у висоті: дол. 100.00 за цілу сторінку,

50.00 за пів сторінки, 25.00 за чверть стор. 15.00 — за одну восьму сторінки, або 10.00

дол за розміщення прізвища в колонці. Чеки просимо виставляти на St. Sophia Rel. Ass'n.

„І так із щоденного...“

(Продовження зі стор. 2)

мій громади, це її розбудова, це просто заповнення її існування, її життя. У цьому числі „Терему“ пошитою рецензією, інтерв'ю, статті та есеї знавців мистецтва, здебільшого літераторів і мистців, як

Василь Барка, Богдан Бойчук, Едвард Козак, П'єр Ембер, Джан Гесс Майкел, Андре Вебер, Франсуа Плушарт, Іван Заяць, Юрій Дивич-Лавриненко, Микола Кузьмович, Юрій Соловій, Орест Слупчинський.

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам
на академічний рік 1982-83

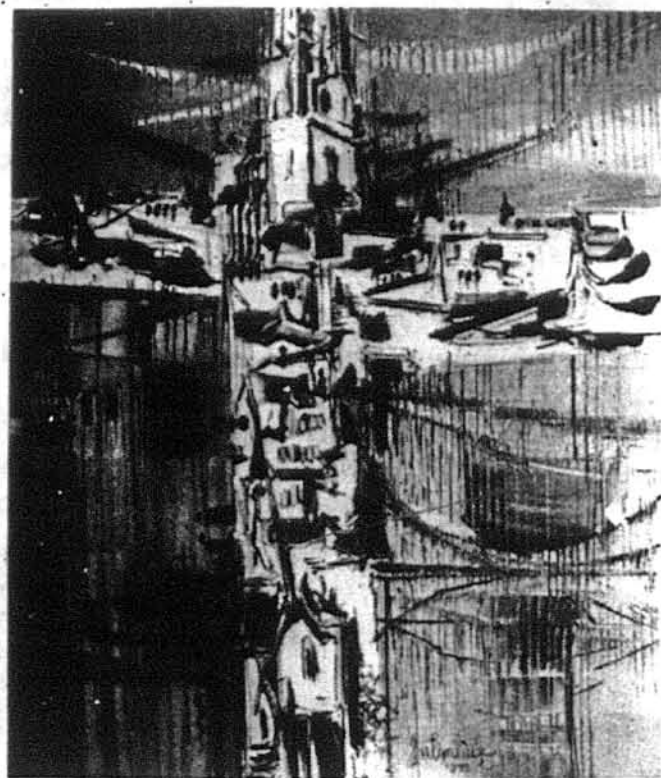
Стипендії будуть призначені Стипендіальною Комісією УНСО-
юзу студентам визначених університетів і коледжів, які є ЧЛЕ-
НАМИ УНСОУЮ ЗОМАНІМЕНШЕ ДВА РОКИ, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активності в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендію, на формулярах, що їх можна набути
в Головному Канцелярії УНСОУ, слід вносити
до 31-го березня 1982 р., на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

УВАГА! ПОДАВАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИ-
МАГАНІЙ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.

Любослав Гуцалюк: „Місто-хрест“, олія, 1975

кий, Лідія Смик, Катерина Штуль та Святослав Гордінський. Їхні статті — це переважно передруки рецензій із журналів і газет („Свобода“, „Сучасність“, „Журнал де Л'Аматер Д'Арт“, Париж; „Американський Артіст“, Нью-Йорк; „Овід“, але тут теж поміщено статті, інтерв'ю та есеї, спеціально призначені для випуску цього числа. І не зважаючи на те, що кожен із авторів статтей зупиняється на різних періодах творчості, розглядаючи їх крізь свою індивідуальну призму — всі матеріали гармонійно сходяться в одному: на підкресленні неповторного і оригінального Гуцалюкового таланту і на сповненні вітальності його творчості, де йноді її полотна відкривають справжню гарячу юрканню мазком, а інко-

ли — спокійно-сріблестим. Та найкраще про це висловилися автори есеїв у цьому журналі: ось кілька уривків із їхніх писань. Василь Барка в есеї „Метрика візії“ пише: „Часто тепер відновлюється одна з ознак готичності, мистецька візія, в її дусі! — має обриси, що продовження їх основного пориву підводять до вісності неосяжної височини духовного світла.“

Немало картин в сучасному мистецтві мають фрагменти цього видіння, але рідко зустріється такий догматично чіткий у його ясності рисунковий стан — у тому ряді, як в стилі Гуцалюка: тут розкрився в розладах омузиченого метричного письма.

А Франсуа Плушарт у закінченні своєї рецензії п. 3. „Гуцалюк вибрав радість“ передає питому рису творчості Гуцалюка, характеризуючи її ось цими словами: „Світло ніколи не забувається у цій гармонії кольорів, воно присутнє всюди. Воно з'являється колір і матерію, воно дає великі акценти полям і ривинам, що є відображенням почувань мистця. І так із щоденного — Гуцалюк вибрав радість“.

Андре Вебер, захоплений вітальністю Гуцалюкової творчості, в своїй рецензії п. 3. „Гуцалюк вразливий на тонкий життя і природи“ пише: „Він є мистцем світу на висоті людини. Він уклав пакт з красою, ритмом, поетичними оркестраціями і благословенням. Ми любимо його твори, позначені оригінальністю, внутрішнім напруженням, вітальністю і особливим промінням...“

А Едвард Козак у нарисі п. 3. „Про Гуцалюка“, згадуючи свою першу зустріч з мистцем у організованій коліс Сергієм Литвиненком мистецькій школі в Мюнхені, каже так: „В графіці, як у малюванні, Гуцалюк завжди несподіваний, нервовий, завжди недоволенний, завжди в пошуках за чимось новим.“

Про Гуцалюка можна б сказати: коли інші мистці малюють, то Гуцалюк не малює — він горить... Цих кілька поданих уривків — це тільки малий наїк, тільки невеличка частина з написаного про Гуцалюкову творчість у цьому журналі.

Від першої індивідуальної виставки Гуцалюка в Парижі — велика простора часу, але ж і велика простора його праці. Відтоді одна за одною відкривалися виставки його праць — в Парижі, Мільяно, Нью-Йорку, Торонто, Вінніпегу, Дітроїті, Чикаго — в різних містах американського і європейського континентів. Горіла праця у руках мистця, швидкими рухами заповняла полотна його шпатель — народжувалися картини за картинами різноманітного змісту і винахідливої техніки, з виразною індивідуальною печатью його творчості — збагачуючи галереї і музеї світу, приватні дома, захоплюючи глядачів та своїми стрункими готичними лініями, то ніжною круглястістю форм, передаючи тепло і особливу світлану промінність.

За Любославом Гуцалюком сьогодні — понад дві тисячі картин: олій, акварелі, рисунки, портрети ескізи — здебільшого міські краєвиди. Мистець теж оформив чимало збірок поезій, збагатив приватні колекції біб-

ліотек своїми екслібрисами, поміж ними — два, які належать його дружині Ренаті та його синові Яремі, що їх репродукції можна побачити у цьому числі.

Передо мною зарисовується чітко один фрагмент, пов'язаний із Гуцалюковою творчістю, що уявляє його риси як творця картин і як людини: ось це він, Любослав Гуцалюк, під час показу малювання картин стоїть перед мольбертом. У руці в нього шпатель і він, пригнувшись до мольберта, швидкими мазками наводить на полотні зарисовку ще одного свого твору. Хвилинами — він всесило біля картини, ніби сплячий з нею, ніби поміж ними немає ніяких меж. Хвилинами він відривається від праці, щоб відповісти глядачам на питання. На один із запитів, що він у цій хвилині замислює малювати, він, усміхнувшись, відповідає, що покищо він сам не знає, куди заведе його шпатель...

Тим часом на полотні чимраз виразніші зариси, виростає начебто будинок. Але мистець знову покидає полотно, щоб пояснити глядачам техніку малювання картини, а там — розповідь про свої переживання під час творчого процесу, говорять про своїх учите-

лів, про його особливе замишлення у пейзажах Франції.

І знову мистець повертається до мольберта: полотно насичується, говорять барвами. Коли він час від часу переводить зір на глядачів — у його очах мигне щось як молодече витівка, від якої сманує особливий чар. І раптово затрачуєш дійсність: здається, що перед мольбертом — не великий майстер шпатель, а лише людина — усмішка якої з такою силою розсвілює полотно, що від неї постають оті соняшні, хвилюючі картини.

Це — про мистця. Повернувшись знову до тематики самого журналу „Терем“, можна сказати, що він є одним із небагатьох вартісних видань, який уявляє і закарбовує у пам'яті читача духовне багатство, всю красу, притаманну не тільки сучасному, але ще придаваній культурі українського народу, що більше — він промовляє до нас про свою творчість.

Зацікавлені набути це число журналу — в ціні 8 доларів, можуть його замовити, написавши на адресу: Ukrainian Knyharnia, 4340 Bernice, Warren, Mich. 48091; Телефон: (313) 754-0576.

Під кличем єдності і братерства
почалися в Австралії святкування
70-річчя Пласти

Як відомо, Український Пласт у діяльності святкує вчорашню 70-річчя свого оснування. Головними частинами святкування будуть т.зв. Ювілейні Пластив Зустріччя (ЮМПЗ) по усіх континентах, де існують пластові з'єднання і де це буде можливо.

Святкування почалося уже першою такою Ювілейною Зустріччю в Австралії в часі від 24-го грудня 1981 до 3-го січня 1982 року на пластовій Оселі „Сокіл“ біля Мельбурну. На цю Зустріччю прибув з Америки Начальний Пластун Юрій Старосольський, як представник усього пластовства світу.

Пластова Оселя „Сокіл“, віддалена від Мельбурну яких півтори години їзди автомобілем, розташована серед екаліптових лісів і австралійських „бушів“ на великій площі, на якій зеленіють великі вже сосни, засаджені пластунами після купна пошесті для прикраси і для тіні. Довкруги на площі стоять ужиткові будівлі, велика ідальня під дахом, кухня, шпатель, новий будинок. Управні та дві нові хатки — „колиби“ для новачків. А докруги між деревами поляни на підборах: юнацькі, старшо-пластунські та сеньорські. Далі відомі — новий великий „олімпійський“ басейн.

На що оселю з'їхалися уже 24-го грудня пластуни зі станиць Мельбурн, Аделаїда, Сідней, щоб відсвяткувати по своїх підборах, поставити шатра і бути готівими.

Другого дня, рання трубка, що звучала через гуцалюковець, скликала усіх на першу загальну збірку і на офіційне відкриття Зустріччя в восьмій годині. Молитва, перший звіт комендантів Богданові Бринді і Начальному Пластунові; перший наказ, і прапори, що пішли вгору на мачти: австралійський, український, прапор Зустріччя і знам'я Начального Пластуна.

До Збірки стало понад 420 учасників, найбільше досі число в будь-якому таборі в Австралії. Літня погода була ласкава, настрій-бадьорий, пластовий. Почалась програма дня: багата, добре організована. Ще треба було докінчити ставити брами, прикрашувати підбора, але вже

А потім знову збірка на площі, останній звіт командантів Зустріччя Богданові Бринді, останній наказ, остання молитва, останнє спущення прапорів і — останнє „Розхід“!

Вуглики з Ювілейної Ватри і прапор Зустріччя передали Начальному Пластунові для чергової Ювілейної Зустріччя в серпні 1982 року на Вовчий Тропі! Там знову розгориться Ювілейна Ватра з цих австралійських вугликів, як продовження першої, а прапор ЮМПЗ піде знову вгору.

Розваговий вечір в Нью Йорку

В нашому Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку маємо щоп'ятничні різні-прерізні виступи на різні-прерізні теми. І літературні, і мистецькі, і хорі, і музичні доповіді, і сольові виступи, і рецитати, і описи подорожів, і цікаві спогади з давніх літ і багато-багато інших. Всі ці п'ятничні вечори публіка сприймає дуже радо, доказом чого є повні залі слухачів.

Не є легко змонтувати всі вечори, компонувати і писати оголошення, і, на випадок, якщо хтось з прелегентів з якихось причин не явиться, треба конечно заступити. Ту всю прощелуру і гризоту дуже добре знає наш незаступимий імпресарій референт артист сцени Степан Крижанівський. Не знаю, чи наш Клуб дав би раду без нього.

Дня 15-го січня 1981 року ми мали дуже оригінальний розваговий вечір.

Обдарували нас артисти українських театрів: Іванна Климовська-Язичинська і Ярослав Климовський — сатиричні поезії. Хто не знає артистки Язичинської з її виступів, з пресиджує влучні і незвичайно добре дідрані монолози! Вона порадувала нас трьома монологами: „На тему мовознавства — (ономастика) дуже актуальна річ“, „Мужчина з апетитом“ та „Зі свого досвіду“. Вона знаменита у своєму викриванні комізму завжди в живій сатиричній формі та дотепних підміцень наших буднів; попада-

ється всім. Артистка Язичинська — гумористка високої класу і її можна слухати без кінця. Свої монолози вона пише сама і тому так природно виконує. На конкурсі СВА дістала як гумористка другу нагороду. З великим успіхом виступала в Каліфорнії, Англії і Бельгії.

І перший виступ в нашій Клубі був надзвичайно успішним. Публіка сміялася до сліз і не хотіла випустити артистки зі сцени. Рівнорядним партнером і конферансь був її чоловік Я. Климовський, який читав дуже добрі і актуальні сатиричні поезії. Він довгі роки був актором і також адміністратором українських театрів в Галичині.

Виступи І. Язичинської завжди вносять сальви сміху та довготривалі оплески. Її книжку під заг. „Як сміх лунає, біда вітає“ присутні дуже радо читали, а авторка не менш радо їх підписувала.

Симпатичне вокальне тріо Осередку СУМ-А „Черемшина“, в складі Марія Кінь, Бригіда Заяць і Галя Блага, відспівало кілька пісень, за які публіка дякувала їм довготривалими оплесками. При фортепіані — Юрій Фурда.

Ольга Соневицька

Надісланий нам додаток про виступ тріо „Черемшина“ поміжково появився у дописі „Пластова Станиця в Нью Йорку...“ „Свобода“ 10-го лютого ч. 26 цієї ж авторки. — Ред.

Електричні машинки для писання — „Олімпія“ з українськими черенками, вже можна замовляти в АРЦ. Доставка за кілька неділей.

Д-р Лука Луц: ВАСИЛЬ СТЕФАНІК

ОПЕРАЦІЯ УКРАЇНОМОВНОЮ ЗЕМЛЮ

Ціна — 8.00 дол.

Законяється: СВОБОДА

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07308

• FUNERAL DIRECTORS •

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

5555 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 883-2475

191 Avenue „A“

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3830

Директор ІОСИФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Завідус влаштуванням похоронів в каліфорнії, похоронів в кожній районі міста. Похорони по мінімальним цінам.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговує ШІРА і ЧЕСНА.

our Services Are Available

Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брукс і перенесенням тіл-
них Останків з різних країн
світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(201) 964-0222

ВЕЛИКИЙ ВИПРОДАЖ

в крамниці взуття

KARPATY SHOES

153 Second Ave. • New York, N.Y. 10003

Знижка 20% — 50%

CERTIFIED personnel required urgently

COAL

DONKIN MORRIS NINE
ACCESS DESIGN PROJECT
DONKIN, NOVA SCOTIA
requires
NINE MANAGERS
UNDERGROUND STRUCTURES
SHOT FIRE EXAMINERS
FIRST CLASS MECHANICAL ENGINEER

Only those with coal mine papers and experience need apply.

CONTACT: W. C. COX
PROJECT MANAGER
BEAVER UNDERGROUND STRUCTURES
P.O. BOX 151
DONKIN NOVA SCOTIA B0A 1G0
1-902-737-2601

Telex: T01935268

ПОШУКУЄТЬСЯ

КЕРІВНИКА-МЕНАЖЕРА

МОТЕЛЮ в стейті НЬО ЙОРК,

величини 65 кімнат.

Побажаний середній вік, знання англійської мови і
принаймні частинне знання готельового підприємства.
Успів'яз за домовленням. Зголошуватися тільки писем-
но, подаючи свій життєпис до:

SVOBODA, # 150

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ДЕРМАТОЛОГ

J. BARAL, M.D.

245 East 63rd Street

New York, N.Y.

Tel.: (212) 355-2822

Лікування всіх шкірних і
венеричних хвороб, пере-
садження волосся.

Приймаємо тільки за поперед-
нім домовленням. Го-
воримо також по-польськи
і по-німецьки.

Приймаємо Medicare.

ЯК СТАТИ БАГАТИМ
(АБО МІЛЬЙОНЕРОМ)

НАЙКРАЩИЙ СПОСОБОМ НАЗБИРАТИ ВЕЛИКУ СУМУ ГРОШЕЙ
С ЧЕРЕЗ ОСОБИСТЕ ПЕНСИЙНЕ КОНТО

I.P.A.

У КАСІ „САМОПОМІЧ“

ЩО ТЕПЕР ПЛАТИТЬ 13% ДО КІНЦЯ КВАРТАЛУ, 31 БЕРЕЗНЯ 1982

Наступні будуть мінатися картками, а висота процентів залежатиме від тривалості року

ПЕНСИЙНЕ КОНТО Є ІДЕАЛЬНЕ ТОМУ, ЩО:

1. ЗАРОБЛЯЄ ВИСОКІ ПРОЦЕНТИ
2. ГРОШІ З ВИЗНАЧЕНИМ ПОДАТКУ
3. ДАС ВАМ ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
4. „САМОПОМІЧ“ НЕ ОБ'ЯЗУЄ ЧЛЕНІВ ЗА ПЕРЕДЧАСНИЙ ВИБІР ГРОШЕЙ
5. НА 65-МУ РОЦІ ЖИТТЯ КОНТО I.P.A.

ДАСТЬ ВАМ 1,446,658 ДОЛ., ЯКЩО ВІДКРИТЕ КОНТО У 30-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

ДАСТЬ ВАМ 755,454 ДОЛ., ЯКЩО ВІДКРИТЕ КОНТО У 35-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

ДАСТЬ ВАМ 390,743 ДОЛ., ЯКЩО ВІДКРИТЕ КОНТО У 40-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

ДАСТЬ ВАМ 198,303 ДОЛ., ЯКЩО ВІДКРИТЕ КОНТО У 45-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

ДАСТЬ ВАМ 96,763 ДОЛ., ЯКЩО ВІДКРИТЕ КОНТО У 50-МУ РОЦІ ЖИТТЯ

(Гроші суми обчислюються на підставі 13-ти процентної дивиденди, плаченої карта цю)

ЩО ТО Є КОНТО I.P.A.?

1. I.P.A. є особисте пенсійне конто, яке може відкрити кожна працююча або самозатруднена особа
2. Гроші вкладаються на I.P.A. конто можна відтягнути від податку
3. Гроші на конто I.P.A. можна вкладати раз в рік або ратами, але не більше як 2,000 доларів річно
4. Гроші з конто можна почати вибирати на 59 1/2 році життя
5. Якщо в родині працюють обидва чоловік і жінка, то кожен з них має право мати своє власне I.P.A. конто та на це конто вкладають 2,000 доларів річно. Разом подружжя тоді є звільнене з податку до суми 4,000 доларів річно
6. Якщо в подружжя працює тільки одна особа, то дозволяється відкрити також конто для непрацюючої особи. Спільна сума вкладів на обидва конта не може перевищити 2,250 доларів річно. Цю суму можна розділити між обома контами в якійсь пропорції, але вкладати на це конто не може бути більше як 2,000 річно
7. Конто I.P.A. має окреме державне забезпечення до дол. 100,000, не залежно від 100,000-го забезпечення на інших ощадних контах.

„САМОПОМІЧ“ - Чикаго

2351 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622

TEL (312) 489-0520

Друкарня „СВОБОДИ“

приймає до складу і друку

КНИЖКИ • БРОШУРИ • ЛЕТЮЧКИ

ТОЩО

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807

N.Y. Line — (212) 227-4125

ЮСТ

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Брукс і св. Духа — відомою солідною фірмою

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

ВОЛТЕР БЕЛАНСКИЙ

Walter Bielanski

К. М. КАРДОВИЧ

Constantine M. Kardovich

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208